Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

№ 2?2 (6851) | 24 лістапада 1940 г., нядзеля | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Прывітанне ЦК ВКП(б) і СНК СССР Цэнтральнаму Камітэту Комуністычнай Партыі большэвікоў Арменіі, Прэзідыуму Вярхоўнага Совета Армянскай ССР, Совету Народных Камісараў Армянскай ССР.

Прызыў у рамесленыя, чыгуначныя вучылішчы і школы ФЗА.

Спаборніцтва лесарубаў і возчыкаў.

Мінская абласць закончыла ўвядзенне правільных севаабаротаў. ЗА ВЫСОКУЮ КУЛЬТУРУ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА ЗЕМЛЯРОБСТВА!

П. Лявіцкі — Магутны рычаг уздыму ўраджайнасці.

Ф. Савіч, П. Бягун — Выдатная перамога.

Н. Русецкі, Ф. Еўдзіна — Шлях да заможнасці.

В. Самохін — Асвоіць севаабароты.

Я. Баравік — Першыя рэзультаты.

Выбарчая кампанія ў заходніх абласцях БССР. БРЭСТ РЫХТУЕЦЦА ДА ВЫБАРАЎ.

Н. Красоўскі — Сіла большэвіцкай агітацыі.

Н. Гасман — Нікалай Сідарук.

Е. Дульчэўская — Слова кандыдата.

Н. Пінула — У нашай выбарчай акрузе.

І. Грасфельд — Дзень выбараў — наша свята.

В. Всеін — Я — грамадзянін СССР.

І. Рудчык — Успаміны.

ЗА РУБЯЖОМ:

Англа-германская вайна. Германскія нападзенні. Англійскія нападзенні.

Італа-грэчаская вайна.

Вайна ў басейне Міжземнага мора і ў Афрыцы.

Далучэнне Румыніі да пакта трох дзяржаў.

Забастоўка на ваенных заводах ЗША.

Ваеннае становішча ў Турцыі.

Перамога большэвікоў Мінскай абласці

...ую перамогу ў сельскай гаспадарцы ...алі партыйныя і непартыйныя боль... Мінскай абласці. Ва ўсіх калгасах ...і закончана ўвядзенне правільных ...аротаў, створаны ўмовы для новага ...у ўраджайнасці і далейшага роскві... ...можнага і культурнага жыцця ...най вёскі.

...хнёныя заклікам любімага правады... ...родаў таварыша Сталіна да штогод... ...вытворчасці 8 мільярдаў пудоў хлеба, ...зяўляючы рашэнні XVIII з'езда ...), большэвікі Мінскай абласці пер... ...у рэспубліцы з чэсцю выканалі па... ...ю і адказную задачу — увялі пра... ...ня севаабароты ў калгасах. Правіль... ...навукова абаснаваныя севаабароты, ...садзейнічаюць росту ўраджайнасці, ...ны ва ўсіх раёнах на плошчы ў ...7.396 гектараў. Гэта — падзея велі... ...га дзяржаўнага значэння. Наведзен ...аваўскі? парадак у землекарыстанні. А ...азваляе ва ўсю шырыню на навуко... ...снове практычна ставіць і рашаць ...у ўсебаковага развіцця арцельнай ...даркі.

...пехі большэвікоў Мінскай абласці— ...ад усёй рэспублікі, прыклад таго, ...эба змагацца і ажыццяўляць рашэн... ...ртыі і ўрада. У абласці не было таго ..., дзе-б пытаннямі севаабаротаў не ...ліся партыйныя арганізацыі. Кіраў... ...маса калгаснікаў абласці правільна ...мелі, што навядзенне большэвіцкага ...ку ў землекарыстанні — іх кроўная ...а.

...цыялісты сельскай гаспадаркі Мін... ...абласці спаборнічалі са спецыялістамі ...ай гаспадаркі Магілёўскай абласці [illegible] ...і кіраўнікі калгасаў. [illegible] ...участках, правільны севаабарот на... ...е брыгадныя палі непасрэдна да ...д. Тым самым аблягчаецца апрацоў... ...млі і ствараецца раўнамерная нагруз... ...ь усіх брыгадах калгаса. ...начасова больш прадукцыйна пачы-наюць выкарыстоўвацца і сельскагаспадарчыя машыны, бо пры аб'яднанні дробных, раскіданых па полю ўчасткаў у адзінае шырокае поле севаабароту, ліквідуюцца халастыя прабегі машын і дарэмная трата гаручага. Падлічана, што ў адным толькі калгасе імені Красіна, Караліщчанскага сельсовета, Мінскага раёна, у выніку аб'яднання дробных участкаў у шырокія палі дзевяціпольнага севаабароту будуць скарочаны на 308 кілометраў халастыя заезды і зэканомлена каля 330 кілограмаў гаручага. А ўсяго па абласці пры апрацоўцы зямлі трактарамі ў палях севаабаротаў будзе зэканомлена звыш 400 тон гаручага і скарочаны на 396 тыс. кілометраў халастыя перагоны машын.

Пасля ўвядзення севаабаротаў калгасам уручаны аграабгрунтаванні. Гэта — своеасаблівы вытворчы план сельгасарцелі, у якім адлюстроўваецца перспектыўнае развіццё не толькі палявой, але і ўсіх другарадных галін гаспадаркі. Задача кіраўнікоў калгасаў — ужо з першага дня дабівацца поўнага ажыццяўлення ўсіх намечаных агратэхнічных мерапрыемстваў, уключаючы ўзмоцненую загатоўку торфу і іншых мясцовых і мінеральных угнаенняў. Толькі пры гэтай умове можна дабіцца быстрага павышэння пладародзя зямлі.

У севаабаротах прадугледжана і пашырэнне плошчаў пад садамі і ягаднікамі, і разгорнутае вырошчванне насення лугавых траў, канюшыны, што асабліва важна ва ўмовах Совецкай Беларусі. Плошча пад садамі і ягаднікамі ў адной толькі Мінскай абласці павялічваецца з 4.549 гектараў да 8.747 гектараў у 1942 г. Гэта—свед... [illegible]

[illegible] ...совецкай радзімы. Правільныя севаабароты — новы магутны рычаг павышэння пладародзя зямлі, павелічэння вытворчасці сельскагаспадарчых прадуктаў.

За новыя перамогі, за высокую культуру сацыялістычнага земляробства!

Цэнтральнаму Камітэту КП(б) Арменіі
Прэзідыуму Вярхоўнага Совета Армянскай ССР
Совету Народных Камісараў Армянскай ССР

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) і Совет Народных Камісараў Саюза ССР вітаюць рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыю Армянскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі з дваццацігоддзем устанаўлення совецкай улады ў Арменіі.

20 год назад армянскі народ, кіруемы большэвіцкай партыяй, пры брацкай дапамозе вялікага рускага народа скінуў ненавіснае ярмо буржуазіі і яе прэзрэнных лакеяў—дашнакаў і стаў на шлях соцыялістычнага будаўніцтва. Назаўсёды адышла ў мінулае нацыянальная розьнь, варожасць, якую насаджаў царызм пры дапамозе дашнакаў сярод народаў Арменіі.

З адсталай у мінулым краіны Арменія за годы совецкай улады ператварылася ў перадавую соцыялістычную рэспубліку з развітай індустрыяй і культурнай сельскай гаспадаркай. Пабудавана звыш 25 новых прамысловых прадпрыемстваў: камбінат сінтэтычнага каўчука «Соупрэн», Кіраваканскі хімічны завод, Ерэванскі машынабудаўнічы завод, Ленінаканскі тэкстыльны камбінат, Алавердскі меднакупарасны завод, Давалунскі цэментны завод, кансервны завод, мясакамбінат і інш. Прадукцыя буйнай прамысловасці ў параўнанні з 1913 годам вырасла ў 22 разы. Пабудаваны буйныя электрастанцыі—Канакірская ГЭС і Дзорагэс. У сучасны момант у Арменіі выпрацоўваецца электраэнергіі ў 72 разы больш, чым у 1913 годзе. Вытворчасць фруктова-гароднінных кансерваў узрасла ў 17 разоў, выпрацоўка вінаграднага віна — у 5 разоў.

Вялікіх поспехаў працоўныя Армянскай ССР дабіліся таксама ў галіне сельскай гаспадаркі, асабліва ў справе развіцця пладова-вінаградных насаджэнняў і тэхнічных культур. Амаль у тры разы вырасла плошча садоў і вінаграднікаў. Даліны Совецкай Арменіі зрэзаны абвадняльнымі каналамі. Абвадняемая плошча павялічылася з 97 тыс. гектараў у 1913 годзе да 180 тыс. гектараў у 1940 годзе. Ураджайнасць вінаграда і бавоўны павялічылася больш чым у два разы. На палях соўгасаў і калгасаў рэспублікі працуюць звыш 1500 трактараў і 247 камбайнаў. 98 процантаў усіх сялянскіх двароў аб'яднаны ў калгасы.

Совецкая ўлада забяспечыла быстры рост матэрыяльнага дабрабыту працоўных і росквіт нацыянальнай па форме, соцыялістычнай па зместу культуры армянскага народа. Да рэвалюцыі ў Арменіі не было вышэйшых навучальных устаноў. Цяпер у Армянскай Совецкай Рэспубліцы дзевяць вышэйшых навучальных устаноў, 45 тэхнікумаў і 15 навукова-даследчых інстытутаў. Колькасць пісьменных у Арменіі павялічылася з 10 процантаў да 74. Выраслі шматлікія нацыянальныя кадры совецкай інтэлігенцыі — інжынеры, настаўнікі, аграномы, урачы, літаратары, артысты.

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) і Совет Народных Камісараў Саюза ССР выражаюць цвёрдую ўпэўненасць, што працоўныя Совецкай Арменіі і далей з большэвіцкай настойлівасцю будуць змагацца за далейшае развіццё прамысловасці і сельскай гаспадаркі, за новыя перамогі соцыялістычнай культуры армянскага народа.

Цэнтральны Камітэт ВКП(б) **Совет Народных Камісараў СССР**

Народныя ўрачыстасці ў Арменіі

ЕРЭВАН, 23 лістапада. (ТАСС). Працоўныя сталіцы Армянскай ССР радасна сустрэлі 20-годдзе рэспублікі. Залітыя сонцам плошчы і вуліцы горада святочна ўпрыгожаны. Усюды вялікія чырвоныя сцягі, прывітальныя лозунгі.

На свята прыбылі делегаты Латвійскай, Азербайджанскай, Карэла-Фінскай ССР, група архітэктараў на чале з акадэмікам архітэктуры тав. Алабянам. У юбілейных урачыстасцях прымуць таксама ўдзел дэлегацыі Грузінскай, Украінскай, Беларускай, Кіргізскай, Казахскай, Таджыкскай, Эстонскай Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Пачаўся тыраж пазыкі Трэцяй пяцігодкі

ПАЛТАВА, 23 лістапада. (ТАСС). Сёння пачаўся трэці тыраж пазыкі Трэцяй пяцігодкі (выпуск другога года). Будзе разыграна 888.000 выйгрышаў на суму 138.720.400 рублёў.

Хроніка

Прэзідыум Вярхоўнага Совета СССР назначыў Намесніка Народнага Камісара Замежных Спраў тав. Дэканозава В. Г. паўнамоцным прадстаўніком СССР у Германіі.

Прэзідыум Вярхоўнага Совета СССР аслабаніў тав. Шкварцэва А. А. ад абавязкаў паўнамоцнага прадстаўніка СССР у Германіі.

Прызыў у рамесленыя, чыгуначныя вучылішчы і школы ФЗА

ПРАВОДЗІНЫ МАЛАДЫХ ПАТРЫЁТАЎ

МАГІЛЁЎ, 23 лістапада. (БЕЛТА). Увесь дзень 22 лістапада ў клубах горада было ажыўлена і весела. Сюды з'ехалася з розных раёнаў абласці моладзь, прынятая ў рамесленыя, чыгуначныя вучылішчы і школы ФЗА. Вечарам прызыўнікі сабраліся на чыгуначнай станцыі.

Праводзіць маладых патрыётаў арганізавана, са сцягамі і кветкамі, прыйшлі комсамольцы горада; прыбылі прадстаўнікі партыйных, совецкіх і грамадскіх арганізацый. [illegible]

[illegible] арцелі «Перамога», [illegible] раёна, тав. Шалай. Ён сказаў: [illegible]

Калгаснікі забяспечылі прызыўнікоў усім неабходным

АСІПОВІЧЫ, 23 лістапада. (Спец. кар. «Звязды»). Згодна разверсткі Упраўлення працоўных рэзерваў пры СНК БССР, Асіповіцкі раён павінен адправіць 140 чалавек у рамесленыя і 50 чалавек у чыгуначныя вучылішчы г. Ленінграда. 50 юнакоў трэба паслаць у школы ФЗА Магілёўскай абласці.

21 лістапада 190 прызыўнікоў выехалі ў г. Ленінград. 22 лістапада 50 чалавек паехалі ў школу ФЗА Сталінскай абласці.

[illegible]

Многае яшчэ не зроблена

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Лічаныя дні засталіся да пачатку вучэбнага года, а ў Жлобінскім чыгуначным вучылішчы яшчэ многае не зроблена, каб падрыхтавана сустрэць навучаючыхся. З вялікім спазненнем, пасля доўгай валакіты, вучылішча атрымала памяшканне для абсталявання майстэрні і інтэрната. На сёнешні дзень яшчэ адсутнічае памяшканне для абсталявання двух класных аудыторый. Няма таксама інтэрната на 35 месц і 100 камплектаў пасцельных прыналежнасцей. Нехапае 500 напільнікаў, 300 метчыкаў і 500 свёрлаў.

У астаўшыяся дні трэба зрабіць усё неабходнае, каб вучэбны год пачаць арганізавана, каб былі створаны ўсе ўмовы для прадукцыйнай вучобы.

Р. СЫРКІН.

Чыгуначнае вучылішча № 1 не гатова да пачатку заняткаў

Мінскае чыгуначнае вучылішча № 1 арганізоўваецца на базе школы ФЗВ Заходняй чыгункі. У ім будуць абучацца 325 чалавек. Калі школа ФЗВ рыхтавала слесараў па рамонту вагонаў, токараў, кавалёў, аўтаматчыкаў і столяраў, то вучылішча, апрача пералічаных спецыяльнасцей, будзе рыхтаваць памочнікаў паравозных машыністаў, слесараў па рамонту паравозаў і брыгадзіраў пуці.

Вучылішча аднак яшчэ не падрыхтавалася да пачатку заняткаў. Кіраўніцтва Заходняй чыгункі ў свой час заняло вучэбны корпус школы ФЗВ пад вакзал таварнай станцыі, у ім-жа размясціліся парткабінет палітаддзела Мінскага аддзялення, пошта, тэлеграф. Многія пакоі былі заселены жыхарамі.

Пасля выдання закона аб дзяржаўных працоўных рэзервах, начальнік Заходняй чыгункі тав. Гарных абяцаў аслабаніць і перадаць памяшканне для чыгуначнага вучылішча не пазней 15 лістапада. Прайшлі ўсякія тэрміны, а памяшканне яшчэ не перадана. Будынак мае непрыглядны выгляд. Патрабуецца капітальны рамонт, каб зноў прыстасаваць яго пад вучэбны корпус. Рамонт яшчэ не пачынаўся, а часу асталося вельмі мала.

Дрэнна справа абстаіць і з інтэрнатамі для вучылішча. Яны раскіданы па гораду.

Няма таксама сталовай для вучняў. Мяркуецца арганізаваць харчаванне вучняў у сталовай завода імені Мяснікова.

Комсамольскія арганізацыі чыгункі чамусьці не цікавяцца гэтай важнай справай.

Спаборніцтва лесарубаў і возчыкаў

НЕ ДАПУСЦІМ ДАЛЕЙШАГА АДСТАВАННЯ!

...арот стаўбцоўскіх лесарубаў заслу...е вялікай увагі і, безумоўна, знойдзе жывы водгук сярод усіх рабочых ле...атовак Беластоцкай абласці.

...сная гаспадарка мае выключнае на...гаспадарчае значэнне. Ці можам мы, ...авіцелі лесу, пляцціся ў хвасце, ад...ць? Даць нашай соцыялістычнай ра... дастатковую колькасць драўніны — наш абавязак. Выканаць гадавы ...лесазагатовак да 15 снежня—зна...льнага дня выбараў у мясцовыя Со... дэпутатаў працоўных—такую задачу ...авінен перад сабой паставіць кожны ...уб і возчык абласці.

...ы, спаборнічаючыя паміж сабой бры... Капнагорскага лесаўчастка, Сакол...кага леспрамгаса, бярэм на сябе аба...дельства—выканаць заданне чацвертага квартала на 200 проц. Брыгада Врублеўскіх ужо зараз вырабляе штодзённа па 2 нормы на кожнага лесаруба. Жаночая брыгада таксама выконвае нормы. Уключыўшыся ў спаборніцтва, будзем працаваць яшчэ лепш і з чэсцю выканаем свае абавязацельствы.

Таварышы лесарубы і возчыкі Беластоцкай абласці! Уключайцеся ў рэспубліканскае спаборніцтва рабочых лесазагатовак! Запомніце, калі кожны з нас штодзённа будзе выконваць і перавыконваць нормы, то ў агульным выніку ўся лясная прамысловасць з адстаючай ператворыцца ў перадавую, вядучую.

Леанарда РАМАНОВІЧ, Ольга ПАНАСЕВІЧ, Ніна ГАРОШ, Агнеса КІРПША, Леакадзія АМЕЛЬЯНЧЫК, Браніслава ГАПОНІК, ВРУБЛЕЎСКІЯ Аляксандр, Іосіф, Іван, Вікенцій.

БЕЛАСТОК, 23 лістапада.

ПЕРАДАВЫЯ БРЫГАДЫ

...ЛЫНІЧЫ, 23 лістапада. (Спец. кар. «...зды»). Уключыўшыся ва ўсебеларускае ...ялістычнае спаборніцтва, брыгады ...рубаў Бялыніцкага леспрамгаса з ...ў дзень павышаюць сваю прадук...насць працы.

...2 лістапада брыгада Фядоса Палонні... выканала сваю норму на 422 проц., даўшы па 18,2 кубаметра драўніны на кожнага члена брыгады. Звяно Фёдара Рэпнікава загатовіла 76 кубаметраў драўніны — 400 проц. нормы. Звяно Васілія Шапыр выканала норму на 405 проц., звяно Сямёна Вараб'ёва — на 303 проц. Стаханаўцы-лесарубы на дасягнутым не спыняюцца.

Шырыцца спаборніцтва лесарубаў

...АВАГРУДАК. (Кар. «Звязды»). Сярод ...рубаў Навагрудскага леспрамгаса раз...улася соцыялістычнае спаборніцтва за ...ойную сустрэчу дня выбараў у мясц...ыя Советы дэпутатаў працоўных.

...рыгада Паўла Шэмета (Кошэлеўскі ...участак) з дня ў дзень выконвае нор...на 300 проц., брыгада Віктара Шэме... — на 250 проц.

...рыгада лесарубаў Платона Ермаловіча ...орсаўскі сельсовет, Любчанскага раё... штодзённа выконвае норму на 250 ...ц. Вялікім аўтарытэтам у гэтым раёне ...ыстаецца самы малады брыгадзір Спя...пан Каляда. Яго брыгада дае кожны дзень 260 проц. задання.

У соцыялістычнае спаборніцтва ўключыліся таксама і возчыкі. Возчык Ждановіцкага лесаўчастка Нікалай Ждан выконвае сваю норму на 220 проц. Заработак тав. Ждана дасягае 30—35 рублёў у дзень.

Лесарубы і возчыкі Навагрудскага леспрамгаса абавязаліся да дня выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных— 15 снежня — поўнасцю выканаць план чацвертага квартала па загатоўцы і вывазцы лесу.

Па Совецкай краіне

Кафедра лясных культур Архангельскага лесатэхнічнага інстытута правяла вялікую работу па адбору і вырашчванню ва ўмовах Поўначы гутаперчаноснага хмызняка—берэсклета барадаўчатага. На здымку: кіраўнік кафедры кандыдат сельскагаспадарчых навук І. М. Стратановіч разглядае карэнні гутаперчаноснага хмызняка.

Фото А. Чэрнова. (Фото ТАСС).

ЗНОЙДЗЕН ТВОР І. Е. РЭПІНА

У Музеі гісторыі і развіцця Ленінграда пры разборцы фондаў выяўлен вялікі акварэльны малюнак работы І. Е. Рэпіна. Малюнак, паказваючы беларускага селяніна, выканан з бліскучым майстэрствам. Зверху подпіс: «І. Рэпін».

Высветлена, што гэты твор вялікага рускага жывапісца ўваходзіў у састаў мастацкай калекцыі, належаўшай Аляксандру III, і знаходзіўся ў музеі былога Анічкіна палаца.

ЗІМОВЫ САЛЯРЫЙ У КІСЛАВОДСКУ

КІСЛАВОДСК. (ТАСС). На Кіславодскім курорце пры санаторыі імені Семашка абсталяван першы зімовы салярый. Для яго скарыстоўваецца веранда, у якой шыбы заменены цэлафаннай паперай, прапускаючай ультрафіялетавыя праменні. Тэмпература ў салярыі ў сонечныя дні дасягае 40—42 градусаў. Пры сістэматычным прыёме сонечных ваннаў у зімовым салярыі можна добра загарэць.

У Кіславодску восенню і зімой часта стаяць сонечныя дні, што дазваляе шырока скарыстаць зімовыя салярыі.

«МОВЫ НАРОДАЎ СОВЕЦКАГА САЮЗА»

ЛЕНІНГРАД. (ТАСС). Інстытут мовы і мышлення імені Н. Я. Мара Акадэміі навук СССР прыступіў да стварэння капітальнай працы «Мовы народаў Совецкага Саюза». У радзе зборнікаў будзе дана апісанне каля 150 моваў народаў нашай радзімы, прыведзены даныя аб тэрыторыі распаўсюджання кожнай мовы, колькаснасці размаўляючага на ёй насельніцтва, асноўныя этнаграфічныя даныя. Характарыстыка літаратурнай мовы пакажа развіццё нацыянальных моваў пасля Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі і іх абагачэнне пад уплывам рускай літаратурнай мовы.

Размер многатомніка — каля 100 друкаваных аркушаў. Гэта першая вялікая праца, абагульваючая дасягненні совецкай лінгвістычнай мыслі. У рабоце над ёю прымаюць удзел буйнейшыя лінгвісты краіны. Рэдакцыю ўзначальвае акадэмік І. І. Мешчанінаў.

ПАРАВОЗЫ З ПЫЛАВУГАЛЬНЫМ АЦЯПЛЕННЕМ

ВАРОНЕЖ. (ТАСС). На паравозарамонтным заводзе імені Дзяржынскага праводзіцца мадэрнізацыя паравозаў «ФД» для пераводу іх на пылавугальнае ацяпленне. Выпушчана ўжо 8 такіх паравозаў. Першыя выпрабаванні далі добрыя вынікі.

Перавод лакаматываў на новы від паліва мае вялікае значэнне. Паравоз з пылавугальным ацяпленнем можа расходваць на 12 — 15 процантаў вугалю менш, чым паравоз, які працуе на звычайным вугалі.

Размол вугалю на мадэрнізіраваным паравозе робіцца пры дапамозе ўстаноўленага на ім паравога млына.

МАСТАЦКІ МУЗЕЙ У ТАРТУ

ТАЛІН. (ТАСС). У Тарту адкрыўся мастацкі музей. У ім сабрана 120 карцін, скульптур, рысункаў. Сярод іх — работы вядомых эстонскіх мастакоў К. Мягі, І. Каорт і іншых.

Каштоўны падарунак новаму музею зрабіла вышэйшая мастацкая школа імені К. Мягі, перадаўшая яму 33 экспанаты.

НОВАЯ СКАРАСНАЯ АЎТАДРЭЗІНА

Калужскі машынабудаўнічы завод Наркамата шляхоў зносін распрацаваў праект і пабудаваў у гэтым годзе першы вопытны ўзор скарасной аўтадрэзіны. Яна развівае скорасць да 90 кілометраў у гадзіну. Скорасць дзейнічаючых дрэзін—50 кілометраў.

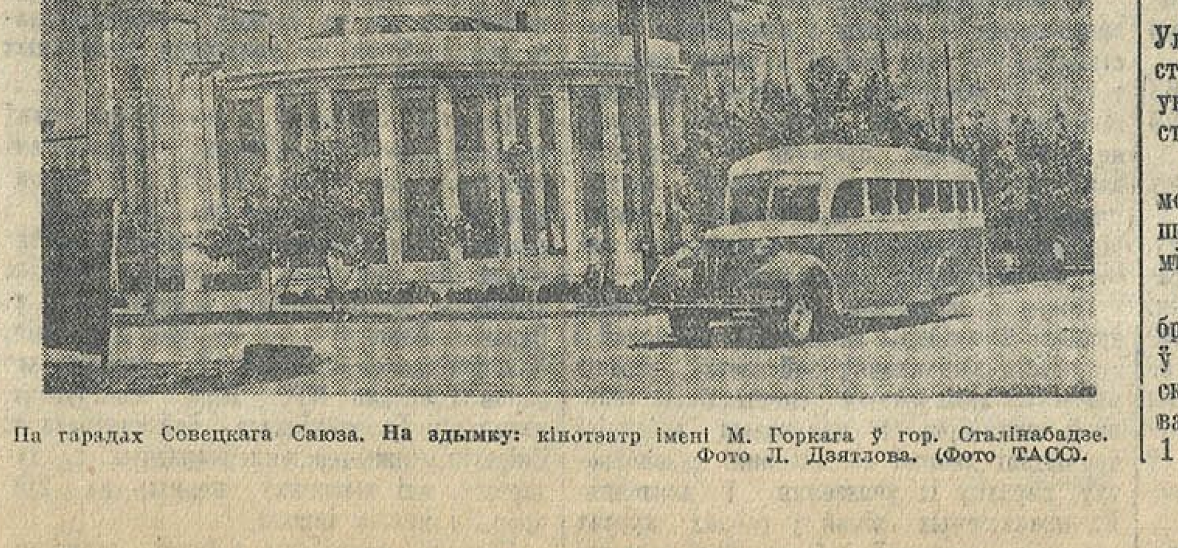

На гарадах Совецкага Саюза. На здымку: кінотэатр імені М. Горкага ў гор. Сталінабадзе.

Фото Л. Дзятлова. (Фото ТАСС).

На рыбным камбінаце «Тафуин» (блізка ад Владзівастока). Буксіроўка кунгасаў, напоўненых рыбай.

Фото В. Мяснікова. (Фото ТАСС).

ГАДЗІННІКІ НОВАЙ МАРКІ

Пензенскі гадзіннікавы завод рыхтуецца да серыйнага выпуску новых мужчынскіх наручных гадзіннікаў «ЗІФ-26». Яны адрозніваюцца ад выпускаемых цяпер гадзіннікаў «ЗІФ-18» знешнім выглядам і больш простай канструкцыяй. У будучым годзе завод павінен выпусціць 15 тысяч гадзіннікаў новай маркі. (ТАСС).

КОРАТКА

⊙ Усць-Цылемскі замшавы завод (Пячорская акруга) прыступіў да выпрацоўкі замшы з аленніх скур, загатоўленых у Ненецкай нацыянальнай акрузе.

⊙ Выстаўка мастацкай прамысловасці Украіны адкрылася ў кіеўскім Доме мастака. Прадстаўлены работы таленавітых украінскіх ткачых, вышывальшчыц, майстроў народнай керамікі.

⊙ Вялікую працу па гісторыі рускай мовы — «Руская літаратурная мова першай палавіны XIX века» закончыў акадэмік Л. А. Булахоўскі (Харкаў).

⊙ Рэдкі экземпляр шчупака паймала брыгада рыбакоў Мысаўскага рыбзавода ў невялікім возеры каля станцыі Пасольская (Бурат-Мангольская АССР). Шчупак важыць 36 кілограмаў. Даўжыня яго 1 метр 75 сантыметраў.

Мінская вобласць закончыла ўвядзенне правільных севаабаротаў

ЗА ВЫСОКУЮ КУЛЬТУРУ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА ЗЕМЛЯРОБСТВА!

***

ВЫДАТНАЯ ПЕРАМОГА

На плошчы ў 1.703 гектары раскінуліся землі калгаса імені Сталіна, Кайкаўскага сельсовета, Мінскага раёна.

У 1938—39 годзе калгас імені Сталіна ўвёў правільны 9-польны палявы севаабарот на плошчы 823 гектары, а на плошчы ў 387 гектараў асушаных тарфянікаў і мінеральных забалочаных зямель — лугапасбішчны севаабарот.

Увёўшы правільны севаабарот, калгас ставіў перад сабой задачу — забяспечыць выкананне дзяржаўных планаў па вытворчасці зярна, развязванню тэхнічных культур і развіццю грамадскай жывёлагадоўлі. Патрэбна было ажыццявіць такі севаабарот, які-б забяспечыў павелічэнне збору зернавых і тэхнічных культур, стварыў лепшыя ўмовы для больш рацыянальнага скарыстання сельскагаспадарчых машын. Улічваліся і такія акалічнасці, як роўнамерная нагрузка ўсіх 4 брыгад калгаса і разгорнутая асушка і асваенне балот.

Прыняты ў калгасе 9-польны палявы севаабарот мае наступнае чаргаванне культур: 1) папар чысты, угноены, 2) азімыя з падсевам цімафееўкі восенню і канюшыны вясной, 3) цімафееўка і канюшына 1-га года, 4) цімафееўка і канюшына 2-га года, 5) азімыя і лён, 6) авёс і бабовыя, 7) бульба, 8) ячмень і яравая пшаніца, 9) авёс. Размер кожнага поля ў сярэднім — 91 гектар.

На лугапасбішчным 8-польным севаабароце ўстаноўлена наступнае чаргаванне культур: 1) азімыя, 2) авёс, 3) бульба, корнеплоды, сілосныя культуры, 4) чысты пасеў траў, 5) травы 1-га года на ўкос, 6) травы 2-га года (на асушаных балотах — на ўкос, на мінеральных глебах — на выпас), 7) травы 3 га года на ўкос і выпас, 8) травы 4-га года на ўкос.

Для кожнага поля севаабароту распрацаваны асноўныя прыёмы апрацоўкі зямлі і яе ўгнаення, выпрацаван канкрэтны план усіх агратэхнічных мерапрыемстваў, забяспечваючых высокі ўраджай усіх культур.

У абгрунтаванні севаабаротаў паказаны асноўныя прыёмы апрацоўкі палёў, асноўныя віды і дозы іх угнаення.

Такім чынам абгрунтаванне севаабароту з'яўляецца своеасаблівым вытворчым планам калгаса. Цяпер калгасу значна лягчэй намячаць і ажыццяўляць рад важнейшых мерапрыемстваў, накіраваных на далейшы ўздым калгаснай вытворчасці.

Гэта ярка ілюстравана ў абгрунтаванні ўведзенага ў нас севаабароту. Гэта пацвярджае практыка нашага калгаса, які з года ў год павышае ўраджайнасць усіх культур і павялічвае валавы збор прадукцыі. Вось характэрныя даныя, якія ілюструюць рост ураджайнасці асноўных культур за апошнія 3 годы (у цэнтнерах з гектара):

Назва культуры	1938	1939	1940
жыта	8,78	10,8	13,38
пшаніца азімая	8,09	8,22	10,57
пшаніца яравая	5,50	8,64	13,60
ячмень	6,96	11,31	18,35
авёс	8,11	7,92	8,5
грэчка	5,6	10	7
сярэдняя ўраджайнасць	7.86	9,31	12
валавы збор зернавых і бабовых	4684	5549	7468

Сярэдняя ўраджайнасць бульбы павялічылася з 111 цэнтнераў у 1938 г. да 170 цнт. з гектара ў 1940 годзе.

Наш калгас знаходзіцца за 30 кілометраў ад буйнага прамысловага цэнтра і сталіцы БССР — Мінска. Натуральна, што гэта абавязвае нас звярнуць асаблівую ўвагу на бульбяна-гароднінную і малочна-жывёлагадоўчую гаспадарку. І гэта ўлічваецца ў нашым севаабароце.

Раней калгасная жывёла не мела дастатковай колькасці сакавітых і грубых кармоў, пасвілася на звычайных, мала прадуктыўных выганах і на папары. Пасля таго, як у калгасе праведзена землеўпарадкаванне, уведзены правільныя севаабароты і асушана 219 гектараў балота, стварыліся ўмовы для поўнага забеспячэння высокаякаснымі кармамі ўсёй жывёлы.

Ужо ў гэтым годзе мы пасвілі калгаснае стада на штучных выпасах, засеяных травамі. У будучым годзе таксама для пашы жывёлы адведзен спецыяльны ўчастак у палях лугапасбішчнага севаабароту. У дастатковай колькасці забяспечана жывёла кармамі і на зіму. Сутачны рацыён кожнай каровы перавышае 25 кг. кармоў. Мы загатовілі 2.150 цнт. сілосу.

Для стварэння ў сябе моцнай кармавой базы калгас актыўна асушвае і асвойвае нядаўна яшчэ непраходныя балоты. На асушаным балоце атрыман ураджай у 35 цэнтнераў сеяных траў і 484 цэнтнеры карнеплодаў з гектара. Адваёўваючы ў балот каштоўныя ўраджайныя землі і падымаючы паліну, мы пашырылі пасеўную плошчу.

Правільнае асваенне ўведзеных севаабаротаў дапамагло калгасу значна павялічыць валавы выхад прадукцыі.

Калгас імені Сталіна своечасова разлічыўся з дзяржавай па абавязковых пастаўках і натуралплаце МТС.

Павялічылася вага працадня. Замест 1 кілограма 645 грам зернавых, 9 кг. бульбы і 47 кап. у мінулым годзе, сёлета калгаснікі атрымліваюць на працадзень звыш 2 кг. зернавых, 10 кг. бульбы, 1 руб. грашыма і каля 1 кг. 600 грам грубых кармоў.

Гэта толькі першыя поспехі, заваяваныя калгаснікамі нашай сельгасарцелі ў выніку асваення правільных севаабаротаў. Падтрымліваючы каштоўную ініцыятыву калгаса «Маяк сацыялізма», Барысаўскага раёна, калгаснікі нашай сельгасарцелі паставілі перад сабой задачу — атрымаць у будучым годзе не менш 100 пудоў зярна з кожнага гектара. Ужо ў гэтым годзе нашы перадавыя звенні дабіліся 100-пудовага ўраджаю асобных зернавых культур. У звяне Веры Бачыла з плошчы 10 гектараў атрымана па 16,27 цнт. яравой пшаніцы. У звяне Ольгі Бачыла з плошчы 5 гектараў атрымана па 25 цнт. ячменю, звяно Цярэнція Бегуна з плошчы 3 гектараў зняла па 21 цнт. ячменю і з 4,5 гектара па 300 цнт. бульбы.

На вопытных участках хаты-лабараторыі вырашчан высокі ўраджай бульбы — па 521 цнт. з гектара. Цяпер хата-лабараторыя ўзялася за праверку насення на ўсхожасць і чыстату. Калгасная хата-лабараторыя — лепшы прапагандыст новай ефрамаўскай агратэхнікі і актыўны памочнік калгаснікаў у барацьбе за атрыманне высокіх сталінскіх ураджаяў. Пры актыўнай дапамозе хаты-лабараторыі калгас дабіўся высокіх ураджаяў сеяных траў, хмелю і асобных культур зернавых і заслужыў пачотнае права ўдзелу на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы.

Барацьбу за высокі ўраджай 1941 года трэба весці цяпер з восені.

Задоўга да замаразкаў мы зазяблілі пад яравыя пасевы 375 гектараў поля. Вывезлі ўжо 35 тон мінеральных угнаенняў, яшчэ летам загатовілі на ўгнаенне каля 1.500 тон торфу. Торф будзем вывозіць у поле зімой і, мяшаючы яго з гноем, забяспечым пасевы каштоўным кампаставаным угнаеннем. Усё гэта дасць значную прыбаўку ўраджаю.

Так, ажыццяўляючы ўказанні таварыша Сталіна і рашэнні XVIII з'езда ВКП(б), мы наводзім парадак у землекарыстанні і забяспечваем росквіт калгаснай гаспадаркі.

Ф. В. САВІЧ,
старшыня калгаса імені Сталіна, Кайкаўскага сельсовета, Мінскага раёна.

П. С. БЯГУН,
ордэнаносец, загадчык калгаснай хаты-лабараторыі.

Калгас імені Сталіна (Мінскі сельскі раён) — кандыдат на ўдзел ва Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы 1941 года па зернавых культурах і гародніне. На здымку: брыгадзір другой брыгады калгаса В. Т. Савіч (злева) і заг. хатай-лабараторыяй ордэнаносец П. С. Бягун правяраюць захаванасць экспанатаў для выстаўкі.
Фото І. Шышко (Фотахроніка ВЕЛТА).

Шлях да заможнасці

У 1939 годзе калгасы Уздзенскага раёна завяршылі ўвядзенне правільных севаабаротаў і прыступілі да іх асваення. Мы разумелі, што толькі правільны падбор тых або іншых відаў севаабаротаў і добрая арганізацыя брыгадных участкаў забяспечаць эфектыўную работу сельскагаспадарчых машын, будуць спрыяць унядрэнню перадавой агратэхнікі і дапамогуць калгаснікам атрымаць высокія сталінскія ўраджаі.

У мінулым у многіх калгасах адсутнічалі якія-б та ні было правілы размяшчэння ўчасткаў, разбіўкі палёў паміж брыгадамі і чаргавання культур. Кожная брыгада засявала зямлю тымі або іншымі культурамі ў залежнасці ад аддегласці і ўгноенасці плошчы. Больш аддаленыя землі калгаса не ўгнойваліся, спустошваліся і часамі зусім пераходзілі ў пералогі.

Іншы малюнак атрымаўся пасля ўвядзення правільных севаабаротаў. Вакол сядзібных зямель калгасаў і дарог разасаліся шырокія плошчы калгасных пасеваў. Паміж палямі пракладзены добрыя пад'езныя дарогі да брыгадных участкаў. Палі севаабаротаў і брыгадныя ўчасткі абмежаваны добра аформленымі слупкамі. На кожным слупку надпіс з нумарамі палёў і брыгадных участкаў.

У большасці калгасаў уведзены адзіныя палявыя севаабароты. Толькі ў 7 калгасах з прычыны вялікай разнастайнасці грунту ўведзены дадатковыя севаабароты на пясчаных глебах і ў 3 калгасах, з-за раскіданасці тэрыторыі на 8—10 кіламетраў, уведзена па два палявыя севаабароты.

Пры ўвядзенні правільных севаабаротаў вялікая ўвага звярталася на стварэнне ў калгасах моцнай кармавой базы, на павелічэнне пасеўных плошчаў канюшыны, сэрадэлы, вікі.

Цяпер ворыўныя землі калгасаў павялічваюцца за лік неасвоеных зямельных плошчаў, распрацоўкі лясных вырубак і пералогаў, а таксама асваення тарфянікаў і малапрадуктыўных выпасаў. Стварэнне ў калгасах лугапасбішчных севаабаротаў дало магчымасць пашырыць пасеўную плошчу траў і запраектыраваць паляпшэнне натуральных сенажацей і выпасаў па плошчы 7.550 гектараў.

Вялікая ўвага звяртаецца на тарфаванне глебы. Гэтае мерапрыемства дасць магчымасць калгасам быстра ўзняць ураджайнасць яшчэ нядаўна малаўраджайных плошчаў.

Увядзенне правільных севаабаротаў ужо ў першым годзе станоўча адбілася на ўраджайнасці. Бульба, напрыклад, ва ўсіх калгасах была пасаджана ў адпаведнасці з планам пераходу на правільныя севаабароты і дала нябачаныя да гэтага часу ўраджаі. У калгасе «Інтэрнацыянал» сярэдні ўраджай бульбы дасягнуў 265 цнт. з кожнага гектара пасеўнай плошчы, у калгасе «Комунар», Лашанскага сельсовета, — 180 цнт. з гектара і т. д. Гэта вынік старраннай, добрасумленнай работы чэсных калгаснікаў, вынік таго, што ў землекарыстанні наводзіцца большэвіцкі парадак. У 1940 годзе амаль усе пасевы 68 калгасаў раёна былі размешчаны ў палях севаабаротаў.

У 1941 годзе калгаснікі Уздзенскага раёна, натхнёныя гістарычнымі рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б), знімуць на сваёй упарадкаванай зямлі высокія сталінскія ўраджаі, якія будуць заваёваны ў выніку асваення правільных севаабаротаў.

Н. Е. РУСЕЦКІ,
старшы землеўпарадчык Уздзенскага райземаддзела.

Ф. А. ЕЎРЗІНАЎ,
галоўны агроном Уздзенскага райземаддзела.

***

АСВОІЦЬ СЕВААБАРОТЫ

Увядзенне правільных севаабаротаў з'яўляецца важнейшым мерапрыемствам партыі і ўрада, накіраваным на далейшы рост гаспадарчай магутнасці калгасаў. [illegible] Малаўраджайныя ўчасткі і балоты ўключаны ў лугапасбішчныя севаабароты. Яны будуць упарадкаваны, асушаныя і з'явяцца надзейнай базай для павелічэння кармавых рэсурсаў у калгасах.

Работы па ўвядзенню правільных севаабаротаў у калгасах Пухавіцкага раёна пачаліся ў 1938 годзе і поўнасцю закончаны 1 лістапада 1940 года. [illegible]

Пухавіцкі райземаддзел закончыў работу па ўвядзенню севаабаротаў. За апошнія гады ў раёне [illegible] на-тэхнічныя зямлі на плошчы 30.027 [illegible]

[illegible] гектараў, ажыццёўлены севаабароты на плошчы 28.793 гектараў. [illegible]

Многія калгасы, асвоіўшыя севаабароты, пачалі атрымліваць па 14—16 цэнтнераў зерня з гектара. [illegible]

В. САМОХІН,
начальнік Пухавіцкага райземаддзела.

ПЕРШЫЯ РЭЗУЛЬТАТЫ

97 калгасаў Лагойскага раёна закончылі ўвядзенне правільных севаабаротаў. [illegible]

[illegible] пасевы віка-аўсянай сумесі і траў.

Добра асвойваюць лугапасбішчныя севаабароты калгасы імені Карла Маркса, імені Менжынскага, «Прасвет». У калгасе імені Карла Маркса лугапасбішчны севаабарот уведзен на плошчы 66 гектараў. Ужо ў мінулым годзе на гэтай плошчы было асушана 30 гектараў, з якіх 26 гектараў сёлета ўзараны і вясной будуць засеяны віка-аўсянай сумессю і корнеплодамі.

Увядзенне правільных севаабаротаў набліжае зямельныя ўчасткі да брыгад, стварае ўмовы для лепшай арганізацыі [illegible]

[illegible] навых. Калгас імені ЦВК БССР, які ў севаабароты ў 1938 годзе, атрымаў з плошчы 24 гектары па 100 пудоў я[illegible] вой пшаніцы. Высокія ўраджаі і азім[illegible] жыта. Звяно Гаўрылы Яскевіча з кал[illegible] са імені Дзержынскага атрымала з сва[illegible] ўчастка па 20 цэнтнераў жыта і па [illegible] цэнтнераў пшаніцы. Гэта поспехі пера[illegible] вых калгасаў, асвоіўшых правільныя [illegible] ваабароты.

Я. БАРАВІК,
галоўны агроном Лагойскага райземаддзела.

МАГУТНЫ РЫЧАГ УЗДЫМУ ЎРАДЖАЙНАСЦІ

П. А. ЛЯВІЦКІ
Сакратар Мінскага абкома КП(б)Б.

У сваім дакладзе на XVIII з'ездзе ВКП(б) таварыш Сталін гаварыў:

«... Наша земляробства становіцца больш кваліфікаваным і прадукцыйным, а ўнядрэнне правільнага севаабароту атрымлівае пад сабой рэальную глебу». XVIII з'езд ВКП(б) даў дырэктыву: «Унядрыць у калгасах і соўгасах правільныя севаабароты з прымяненнем травасеяння і чорных папараў, якія-б забяспечвалі значнае павелічэнне пладароднасці глебы, рост ураджайнасці і стварэнне моцнай кармавой базы для растучай жывёлагадоўлі».

Гістарычныя указанні таварыша Сталіна і рашэнні XVIII з'езда ВКП(б) вызначылі ўсю нашу работу па ўнядрэнню правільных севаабаротаў у калгасах вобласці.

Мінскі абласны камітэт партыі, ажыццяўляючы рашэнні XVIII з'езда ВКП(б), паставіў перад раённымі партыйнымі арганізацыямі задачу: на аснове наяўнага вопыту ўнядрэння севаабаротаў завяршыць работу поўнасцю ва ўсіх калгасах вобласці ў 1940 годзе. Гэта пацвердзіла і трэцяя абласная партыйная канферэнцыя, якая адбылася ў сакавіку бягучага года. Партыйныя і непартыйныя большэвікі нашай вобласці з чэсцю выканалі гэтую задачу.

Севаабароты ўведзены ва ўсіх 1.963 калгасах вобласці, на плошчы 1.762.396 гектараў.

Асноўным звяном, якое рашала поспех работ па ўвядзенню севааабаротаў, з'явіліся кадры землеўпарадчыкаў, аграномаў, зоатэхнікаў, без якіх нельга было вырашыць гэтую задачу ў намечаны тэрмін. На жаль, гэтых кадраў у зямельных органах было мала, большасць працавала не па сваёй спецыяльнасці. Былі прыняты меры да звароту іх на работу па спецыяльнасці. У выніку ў 1940 годзе ў калгасах працавалі 250 чалавек землеўпарадчыкаў і звыш 80 аграномаў.

Землеўпарадчыя работы ў раёнах праводзілі атрады з 7—8 чалавек на чале с начальнікам. Для найбольш рацыянальнага скарыстання работнікаў у атрадах выдзяляліся спецыяльныя звенні здымшчыкаў і праектыроўшчыкаў, а ў раёнах з вялікім аб'ёмам работ (Халопеніцкі, Бягомльскі, Старобінскі) былі арганізаваны землеўпарадчыя партыі.

Распрацоўка праектаў севаабаротаў праводзілася звяном спецыялістаў у саставе агранома, землеўпарадчыка і зоатэхніка, пры непасрэдным удзеле членаў праўлення калгаса, калгаснага актыва, з наступным абмеркаваннем і прыняццем праектаў на сходзе членаў арцелі.

У мэтах паскарэння работ за зямельнымі атрадамі замацоўвалася неабходная колькасць аграномаў з разліку, прыкладна, па 2—3 праектыроўшчыкі і аднаму аграному, з аслабаненнем іх ад выканання іншых работ.

Падбор, перападрыхтоўка спецыялістаў, арганізацыя іх работы і правільная расстаноўка — гэта толькі пачатак падрыхтоўкі да вырашэння вялікай народнагаспадарчай задачы. Перад намі стаяла не менш важнае пытанне — падрыхтаваць кіруючы партыйна-совецкі актыў, старшынь калгасаў, брыгадзіраў і шырокія масы калгаснікаў да правядзення работ па ўнядрэнню севаабаротаў.

Абком і выканком абласнога совета правялі 2 семінары сакратароў райкомаў і старшынь выканкомаў райсоветаў, на якіх высокакваліфікаваныя спецыялісты сельскай гаспадаркі і навуковыя работнікі прачыталі лекцыі аб значэнні севаабаротаў, парадку іх увядзення і асваення. На праведзеных зімой у раёнах курсах старшынь калгасаў і брыгадзіраў пытанні ўнядрэння севаабаротаў займалі віднае месца.

У канцы лютага па ўсіх раёнах адбыліся нарады перадавікоў сельскай гаспадаркі, на якіх падрабязна абмяркоўваліся пытанні, звязаныя з увядзеннем севаабаротаў.

У выніку праведзеных мерапрыемстваў, шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва паміж раёнамі, калгасамі, землеўпарадчыкамі, аграномамі, зоатэхнікамі на датэрміновае ўнядрэнне севаабаротаў.

Велізарны ўплыў на выкананне ўсіх работ па ўвядзенню севаабаротаў аказала Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка. 3.000 чал. з нашай вобласці пабывалі на выстаўцы. Звыш 4.000 перадавікоў сельскай гаспадаркі былі яе ўдзельнікамі. 33 калгасы атрымалі дыпломы I і II ступені, 8 перадавікоў узнагароджаны Вялікай залатой медаллю, 16—Малай залатой медаллю. Калгас імені БАВА ўзнагароджан урадам ордэнам Леніна.

Прапаганда і ўнядрэнне перадавога вопыту выстаўкі, энергічная работа партыйных і непартыйных большэвікоў забяспечылі паспяховае вырашэнне важнейшага мерапрыемства па ўздыму соцыялістычнага земляробства — увядзення правільных севаабаротаў.

Дзесяткі аграномаў, землеўпарадчыкаў праявілі сябе сапраўднымі энтузіястамі гэтай вялікай справы. Многія з іх выконвалі тэхнічныя нормы на 200 проц. і аказвалі соцыялістычную дапамогу адстаючым. Да ліку такіх адносяцца галоўныя аграномы — Лагойскага райземаддзела т. Баравік, Барысаўскага — тав. Хадасевіч, Халопеніцкага—т. Васільеў, старшы агроном Озерскай МТС Ніна Кандрусева, начальнік Халопеніцкага райзематрада т. Сміраігін, інжынер-землеўпарадчык т. Дударчык, які выконваў нормы на 200 проц., і многія іншыя.

Сельскія комуністы займалі авангардную ролю ў барацьбе за ўвядзенне і асваенне правільных севаабаротаў. Райкомы партыі дэтальна ўваходзілі ва ўсе пытанні, своечасова аказвалі падтрыманне і дапамогу зематрадам у арганізацыі работ, у сродках перасоўвання, у забеспячэнні рабочай сілай і т. д.

Уведзеныя севаабароты адпавядаюць патрабаванням XVIII з'езда ВКП(б). 50 проц. з іх з'яўляюцца 8-польнымі з наяўнасцю двух палёў траў і аднаго поля чорных папараў; 35 проц. — сяміпольныя з адным полем траў і адным полем чорных папараў. Астатнія севаабароты — 10-польныя, прычым, у 357 калгасах уведзены прыфермскія севаабароты і ў 338 — лугапасбішчныя. Гэта значыць, што 44 проц. калгасаў Мінскай вобласці маюць, апрача асноўнага палявога севаабароту, прыфермскі або лугапасбішчны, а буйныя калгасы—і прыфермскі, і лугапасбішчны.

Пры ўвядзенні севаабаротаў у раёнах, прылягаючых да горада Мінска, мы выходзілі з указанняў XVIII з'езда ВКП(б) аб стварэнні вакол гарадоў бульбяна-гароднінных і малочна-жывёлагадоўчых баз, якія забяспечваюць снабжэнне гарадоў гароднінай, бульбай, малаком і мясам.

Уведзеныя севаабароты спрыяюць далейшаму росту жывёлагадоўлі і ствараюць для яго моцную кармавую базу, у сувязі з чым пагалоўе жывёлы на 1 студзеня 1943 года, параўнальна з 1938 годам узрастае: па конях на 49 проц., па буйной рагатай жывёле — на 45 проц., па свіннях — на 100 проц., па авечках — на 184 проц.

Аналіз севаабаротаў, уведзеных у 1938—39 гг. у 1023 калгасах, паказвае, што ў іх плошча пахаці павялічваецца на 9 проц., пасеваў тэхнічных культур—на 8 проц., плошча пад пасевы шматгадовых траў, павышаючых пладароддзе глебы, узрастае на 81 проц., пасевы кок-сагыза павялічваюцца ў тры разы. Апрача гэтага, згодна ўведзеным севаабаротам, да 1942—43 года калгасамі будзе асвоена звыш 70 тыс. гектараў новых зямель.

Значна ўзрастае прадукцыйнасць трактараў і камбайнаў. Раздробленасць пасеваў на многіх участках выклікала частыя пераезды трактараў і камбайнаў, на што растрачваўся каштоўны час і сродкі. Цяпер-жа пасевы зведзены ў палі-масівы. Гэта дае магчымасць больш рэнтабельна скарыстаць машыны на ўсіх работах.

Паводле папярэдніх падлікаў, павышэнне прадукцыйнасці трактараў на ворыве павялічваецца на 5,5 проц., што дасць у адзін год эканоміі каля двух мільёнаў рублёў. Ужыванне арганічных і мінеральных угнаенняў павялічылася ўжо у 1940 годзе. У параўнанні з 1938 годам, сёлета азоцістых угнаенняў унесена у 9 разоў больш, фосфарных—у 12, калійных—у 14 разоў больш і т. д.

Шырока ставіцца пытанне аб скарыстанні гною, торфу, вівіяніту, вапны.

Цяжка пераацаніць тыя перспектывы, якія разгортваюцца перад калгасамі нашай вобласці дзякуючы ўвядзенню правільных севаабаротаў. Калгасы, асвоіўшыя севаабароты, з года ў год павышаюць ураджайнасць. Калгас «Большэвік», Чэрвеньскага раёна, які ў 1939 годзе ўпершыню пасеяў культуры ў палях севаабароту, мае наступную ўраджайнасць з гектара: у 1938 г.—азімага жыта 7,19 цнт, пшаніцы 3,36 цнт, яравой пшаніцы 3,42 цнт., ячменю 8,9 цнт.; у 1939 г.—азімага жыта 11,42 цнт., азімай пшаніцы 9,02 цнт, яравой пшаніцы—10,42 цнт., ячменю—13,88 цнт.; у 1940 годзе—азімага жыта 13,63 цнт., азімай пшаніцы 15,72 цнт., яравой пшаніцы 13,03 цнт., ячменю 16,65 цнт. Калгас «Маяк соцыялізма», Барысаўскага раёна, у сярэднім атрымаў з гектара зернавых: у 1938 г.—9,7 цнт., у 1939 г. — 14,31 цнт., у 1940 годзе—16,7 цэнтнераў. Падобных прыкладаў можна было-б прывесці многа, але і гэтых дастаткова, каб паказаць велізарны ўплыў севаабароту на павышэнне ўраджайнасці.

Партыйныя арганізацыі, праўленні сельгасарцелей раду раёнаў прыступілі ўжо да складання перспектыўных планаў развіцця калгаснай гаспадаркі. У гэт[illegible] планах знаходзяць сваё вырашэнне та[illegible] пытанні, як рацыянальнае спалучэ[illegible] паляводства і жывёлагадоўлі, развіццё [illegible] даводства і гародніцтва, упарадкава[illegible] калгасаў, правільная ўвязка асноўны[illegible] падсобных галін калгаснай вытворча[illegible]

Абласныя арганізацыі сумесна з на[illegible] кова-даследчымі установамі распрацоў[illegible] юць сістэму асваення севаабаротаў, [illegible] якую ўваходзяць: агратэхнічныя мерап[illegible] емствы, накапленне і скарыстанне ўг[illegible] енняў, пытанні расшырэння пасеваў та[illegible] кармавой культуры, як люцэрна, аб[illegible] сенне пяскоў, насеннаводства і інш.

Перад партыйнымі, совецкімі органа[illegible] калгасамі вобласці стаіць цяпер важ[illegible] задача—асвоіць уведзеныя севаабаро[illegible] не дапускаць ніякіх парушэнняў п[illegible] ходных табліц, не забываць аб тым, [illegible] малейшае парушэнне севаабароту падры[illegible] яго значэнне, як важнейшага ср[illegible] ўздыму ўраджайнасці. Неабходна поўна[illegible] забяспечыць усе яравыя высокаякас[illegible] зяблівам, правесці ранняе веснавое б[illegible] наванне і культывацыю зябліва. Трэба [illegible] гатовіць і вывезці прадугледжаную а[illegible] мерапрыемствамі колькасць арганічн[illegible] мінеральных угнаенняў, праводзіць ся[illegible] ў спісныя тэрміны палепшаным насен[illegible] утрымліваць пасевы ў чыстым выгляд[illegible]

Пытанні развядзення канюшыны, [illegible] феечкі і іншых траў адыгрываюць ра[illegible] ючую ролю ў справе асваення севааб[illegible] таў і далейшага ўздыму ўраджайн[illegible] калгасных палёў. Ужо ў 1941 годзе [illegible] трэба будзе мець 12.727 цэнтнераў на[illegible] ня траў. Таму вырашэнне пытанняў [illegible] сеннаводства траў павінна стаць [illegible] кладнай задачай партыйных і непар[illegible] ных большэвікоў вобласці.

Узброіўшыся рашэннямі партыі і ўр[illegible] авалодваючы перадавой агратэхнікай [illegible] пытам перадавікоў соцыялістычнага зе[illegible] робства, калгасы Мінскай вобласці бу[illegible] яшчэ з большай энергіяй і настойлів[illegible] змагацца за высокія і ўстойлівыя ўра[illegible]

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ Ў ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЯХ БССР

1940 15 СНЕЖНЯ

Брэст рыхтуецца да выбараў

...і гуртка па вывучэнню Палажэння аб выбарах у мясцовыя Советы дэпутатаў ...ных у Чкалаўскай выбарчай акрузе гор. Брэста. На здымку: агітатар комсамолец ...І. С. Спірыдонаў праводзіць чарговыя заняткі.

Фота І. Казловіча.

Сіла большэвіцкай агітацыі

...сныя дні перажываюць працоўныя ...іх абласцей БССР у сувязі з пад...кай да выбараў у мясцовыя Сове... дэпутатаў працоўных. Гэтымі выбара... вяршаецца грандыёзная работа па ...удове дзяржаўных органаў у заход... абласцях у адпаведнасці са Сталінскай ...тыцыяй.

...шы этап выбарчай кампаніі прой... Ён паказаў узрослую палітычную ...насць мас, прыцягнуў новыя слаі ...ўных да кіравання дзяржавай. Ра... і служачыя, інжынеры і ўрачы, ...ўнікі і мастакі, студэнты і хатнія ...ыні, працоўныя ўсіх нацыяналь...й — рускія, палякі, беларусы, яў... актыўна ўключыліся ў выбарчую ...нію.

...агітацыйнай работы прыцягнуты ...ны лепшых людзей, якія раз'ясняюць ...ршчыкам Канстытуцыі СССР і БССР, ...кі выбарчы закон, знаёмяць іх з ...фіямі кандыдатаў. 1.700 агітатараў, ...200 даверанных і 1.070 членаў ...овых і ўчастковых выбарчых камі... праводзяць велізарную крапатлівую ...у сярод выбаршчыкаў. Многія з гэ... актыва яшчэ нядаўна самі былі ...ымі слухачамі.

...гітацыя становіцца ўсё больш баявой, больш дзейснай. Сіла і дзейснасць ...й агітацыі знаходзіцца ў прамой за...насці ад таго, як гэтай справай зай... ...на партыйныя арганізацыі. Боль... ...партыйных арганізацый Брэста па...шнаму падышлі да агітацыйна-маса...работы.

...артарганізацыі ст. Брэст-Цэнтральны ...атар т. Судзін), абласнога аддзела ...цтваў (сакратар т. Шчубік), аблас... газеты «Зара» (нам сакратара ...улаў) за апошні час разгарнулі вя... работу. Гэтыя партыйныя арганіза... ...ўцягнулі ў работу дзесяткі мясцовых ...ышоў, многа ўвагі яны звяртаюць ...орму і змест агітацыі.

...ітатары, раз'ясняючы працоўным ...раную і знешнюю палітыку совец... ўрада, скарыстоўваюць факты з ...ога жыцця. У Брэсце пры ...скіх панах беспрацоўе было пастаян... з'явішчам, да прыходу Чырвонай Ар... ...ў горадзе было каля 10 тысяч бес...оўных, якія гадамі шукалі да чаго ...ласці свае рукі. Цяпер не толькі ...давана беспрацоўе, але мы адчуваем ...і недахват рабочых для расшырыў...шыхся старых і новапабудаваных прад...прыемстваў. Выраслі культурныя запатрабаванні працоўных. У Брэсце былі тры кінотэатры, у большасці яны пуставалі, і толькі «баявікі» са «зоркамі» зрэдку прыцягвалі вялікую колькасць гледачоў. Цяпер рэканструіраваныя кінотэатры заўсёды перапоўнены гледачамі.

Агітатары праводзяць гутаркі на родных мовах: беларускай, польскай, яўрэйскай. Добра і ўмела праводзяць агітацыю на польскай мове тт. Аўчарэк, Раманоўскі, Здахоўскі, Сліва, Арцішэўскі, на яўрэйскай — тт. Егер, Оксенгорн, Нісенгаус, Тэтэльбаум і многія іншыя.

Але там, дзе наша работа яшчэ слабая, актывізіруюцца класава-варожыя элементы. Яны стараюцца скарыстаць нацыяналістычныя перажыткі, рэлігійныя вераванні. Мелі месца выпадкі, калі сіяністы і баптысты выстаўлялі сваіх кандыдатаў у процівагу кандыдатам сталінскага блока комуністаў і беспартыйных. З гэтых зацей, вядома, нічога не атрымлівалася, бо працоўныя самі давалі рашучы адпор усім спробам класава-варожых элементаў.

Якія недахопы ў агітацыйнай рабоце? Па-першае, няма дастатковай увязкі, спалучэння ўсёй выбарчай работы з праваздімымі гаспадарча-палітычнымі мерапрыемствамі, захапляюцца адным, забываюць праводзіць другія мерапрыемствы. Па-другое, на некаторых выбарчых участках, як Астроўскі і Акцябрскі, да сістэматычнай работы па выбарах прыступілі толькі пасля кастрычніцкіх свят. Партарганізацыя банка (сакратар т. Аношын) добра кіруе работай установы, але дрэнна арганізавала работу на ўчастку.

На некаторых участках яшчэ не арганізаван кантроль над работай агітатараў. У выніку няма дыферэнцыраванага падыходу ў рабоце сярод выбаршчыкаў.

Самым істотным недахопам у агітацыйнай рабоце з'яўляецца тое, што не ўсюды ў выбарчую кампанію ўцягнуты мясцовыя таварышы. Усе гэтыя недахопы партарганізацыі павінны выправіць у бліжэйшыя-ж дні.

Большэвіцкая агітацыя, штодзённае кіраўніцтва партарганізацый выбарамі забяспечыць стопроцантны ўдзел насельніцтва ў іх, прывядзе яшчэ да адной слаўнай перамогі сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

Н. І. КРАСОЎСКІ,
сакратар Брэсцкага ГК КП(б)Б.

СЛОВА КАНДЫДАТА

Я вылучана і зарэгістрыравана кандыдатам у дэпутаты Брэсцкага абласнога Совета дэпутатаў працоўных. У нашай совецкай краіне гэта звычайнае з'явішча, калі радавая работніца становіцца дзяржаўным дзеячом. Але для нас, маладых совецкіх грамадзян, толькі год таму назад вызваленых ад іга польскіх памешчыкаў і капіталістаў, гэты факт з'яўляецца вельмі знамянальным. Вельмі вялікая гэта радасць, і сэрца маё поўна самых лепшых пачуццяў.

Мой бацька — рабочы, памёр рана, і мне з малых год прыйшлося ісці шукаць работу. Не спазнала я, што азначае раданае дзяцінства, радасць вучобы ў школе. Дачцы беларуса ў панскай Польшчы было немагчыма набыць кваліфікацыю 18 год, да самага прыходу да нас Чырвонай Арміі, я працавала чорнарабочай. А рабочыя лічыліся людзьмі «ніжэйшага сорту», іх і на парог «прыстойнага» панскага дома не пускалі.

Вось чаму ўсё, што адбываецца зараз, мне здаецца падобным на казку. Мы, у мінулым прыгнечаныя, разагнулі свае спіны, сталі поўнапраўнымі совецкімі грамадзянамі. Радасна цяпер нам стала жыць і працаваць на сябе, на свой народ, на сваю краіну. Совецкая ўлада адразу-ж дала нам магчымасць праявіць свае здольнасці. Я, напрыклад, прымала актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзенні выбараў у Народнае сабранне, у Вярхоўныя Советы СССР і БССР.

Усяго толькі год прайшоў, а як многа дасягнута! Мне дана магчымасць стаць кваліфіцыраванай работніцай. Я стала стаханаўкай, цяпер ужо вылучана брыгадзірам брыгады па разліўцы віна. Мая брыгада перавыконвае план.

Хочацца больш і лепш працаваць, каб аддзякаваць партыю большэвікоў, нашага любімага правадыра і настаўніка за раданае і шчаслівае жыццё.

Як кандыдат у дэпутаты абласнога совета, я даю клятву маім выбаршчыкам— не шкадуючы сваіх сіл і энергіі працаваць на карысць нашай любімай соцыялістычнай радзімы, апраўдаць давер'е народа, аказаўшага мне такую высокую чэсць.

Екацярына Вікенцьеўна ДУЛЬЧЭЎСКАЯ,
кандыдат у дэпутаты Брэсцкага абласнога Совета дэпутатаў працоўных па Цэнтральнай выбарчай акрузе № 5.

У НАШАЙ ВЫБАРЧАЙ АКРУЗЕ

Кіраўская выбарчая акруга № 8 па выбарах у абласны Совет дэпутатаў працоўных размешчана ў чыгуначным раёне Брэста. З 7370 выбаршчыкаў — большасць рабочыя і служачыя чыгункі, гарадскіх прадпрыемстваў і ўстаноў. На некаторых вуліцах гэтай акраіны ў мінулым жыла беднята. Зараз, пры азнаямленні з жыхарамі гэтага раёна, мы, на вялікую нашу радасць, не знайшлі беспрацоўных. Усе працуюць, а дзеці вучацца.

На 6 выбарчых участках нашай акругі працуюць 50 агітатараў, якія рэгулярна праводзяць з насельніцтвам заняткі па Сталінскай Канстытуцыі, Палажэнню аб выбарах і па бягучай палітыцы. Вельмі цікава праходзяць субяседванні, у якіх прымаюць удзел слухачы гурткоў. Людзі розных прафесій выступаюць з успамінамі, расказваюць аб ілжы і насіллі пры выбарах у былой панскай Польшчы, параўноўваюць ранейшае змрочнае жыццё з радасным цяперашнім.

На нашай акрузе кандыдатам у дэпутаты зарэгістрыравана Тацццяна Іванаўна Новікава—сакратар абкома КП(б)Б. Яна стары член партыі, верная дачка нашай радзімы. На сходах працоўных выбаршчыкі аднадушна заяўляюць, што ў дзень выбараў яны з радасцю аддадуць свае галасы за Т. І. Новікаву. У бліжэйшыя дні мы намецілі арганізаваць сустрэчу выбаршчыкаў са сваім кандыдатам.

Я абяцаю прыкласці ўсе намаганні, каб у нашай акрузе выбары прайшлі ўзорна. Для мяне — гэта справа чэсці. Мяне, радавую работніцу аддзялення Дзяржбанка, вылучылі старшынёй акруговай выбарчай камісіі. А зусім нядаўна я — дачка беларуса-бедняка—была бяспраўнай.

Усю энергію аддам, каб апраўдаць аказанае давер'е.

Надзежда Нікалаеўна ПІКУЛА,
старшыня акруговай камісіі Кіраўскай выбарчай акругі № 8 па выбарах у абласны Совет дэпутатаў працоўных.

ДЗЕНЬ ВЫБАРАЎ—НАША СВЯТА

Наша фабрыка арганізавалася месяцаў 8 таму назад, на месцы яе былі дробныя саматужныя швейныя майстэрні. Паявіліся новыя машыны, арганізаваліся вытворчыя брыгады, пачало разгортвацца соцыялістычнае спаборніцтва.

Брыгады спаборнічаюць паміж сабой за перавыкананне вытворчых планаў і за паляпшэнне якасці прадукцыі. Унутры брыгад разгорнута індывідуальнае спаборніцтва. Мая брыгада, напрыклад, з месяца ў месяц перавыконвае план. Кастрычніцкую праграму мы выканалі на 147,8 проц.

Да прыходу Чырвонай Арміі я 18 год прапрацаваў у гаспадароў. За ўсе гэтыя годы я не адчуваў, каб цанілі маю працу, маё чалавечае дастоінства.

8 месяцаў працую я на совецкай фабрыцы. Тэрмін невялікі. Але ў жыцці маім адбыліся вельмі вялікія змены: я адчуў сябе роўнапраўным грамадзянінам краіны соцыялізма, пазнаў радасць працы на сябе, на свой народ. Дырэкцыя фабрыкі аказала мне вялікае давер'е — вылучыла кіраўніком брыгады.

Дзень выбараў для ўсіх нас будзе вялікім святам. Інакш і быць не можа. Выбіраць-жа мы будзем такіх-жа, як мы самі, рабочых, людзей, верных справе працоўных, справе партыі Леніна — Сталіна.

Іосіф Абрамавіч ГРОСФЕЛЬД,
брыгадзір 3-й брыгады фабрыкі «Атэльле мод».

У часць выбараў у мясцовыя советы па ініцыятыве нам. начальніка Брэсцкага паравознага дэпо па эксплаатацыі А. К. Дуванава быў арганізаван паказальны рэйс поезда ... да станцыі Лунінец, які меў грузапад'ём 5 тыс. тон. На здымку: А. К. Дуванаў (першы злева) гутарыць з машыністамі Ф. С. Мартынавым, Р. Д. Любавіцкімі і. П. Чэрнышэнка аб сваёй паездцы.

Фото І. Казловіча.

Я—грамадзянін СССР

Кожную суботу вечарам я прыходжу на заняткі гуртка па Трудавой вуліцы. Мае слухачы заўсёды збіраюцца своечасова. Вывучаем з імі Сталінскую Канстытуцыю, Палажэнне аб выбарах, чытаем артыкулы з газет аб міжнародным становішчы, расказваю аб рабоце і роскошы совецкай краіны.

Удзельнікі гуртка вельмі ўважліва слухаюць гутаркі, і радасна ўважанне запаўняе маё сэрца. Вось сядзіць рабочы-чыгуначнік, паляк па нацыянальнасці, побач з ім яўрэй, часкіх [?] работы, далей —жанчына беларуска. Калі-б год з лішнім назад мне сказалі, што у такой-та кватэры свабодна збяруцца разам людзі розных нацый, жыхары адной вуліцы Брэста, я гэтаму ніколі не паверыў-бы. І мне не трэба тлумачыць, чаму гэта стала магчымым. Я знаходжу яго ў сваёй уласнай біяграфіі.

Я — настаўнік, паляк па нацыянальнасці. Калі ў заходніх абласцях Беларусі была ўстаноўлена совецкая ўлада, перадавая чэсная працоўная інтэлігенцыя адразу з вялікай энергіяй пачала ўдзельнічаць у будаўніцтве новага жыцця. Для ўсіх нас прыкладам самаадданага служэння працоўнаму народу з'яўляецца вядомая польская пісьменніца Ванда Васілеўская.

Прайшоў адзін год, і мы бачым, як многа зрабіла совецкая ўлада для працоўных палякаў. У заходніх абласцях БССР працуюць польскія тэатры, школы. Многа працоўныя палякі сталі дзяржаўнымі дзеячамі—выбраны дэпутатамі вышэйшых органаў совецкай улады.

Вось чаму і мне, аднаму з прадстаўнікоў польскай працоўнай інтэлігенцыі, асабліва радасна зараз аддаваць свае веды падрастаючаму пакаленню, быць агітатарам на выбарчым участку.

Несці ў масы большэвіцкае слова праўды—гэта для мяне вялікі пачот, і я з асаблівым стараннем рыхтуюся да заняткаў. Часта арганізую на занятках гуртка субяседванні слухачоў. Мы робім вельмі блізкія нам, жыхарам былой панскай Польшчы, параўнанні, экскурсіі ў мінулае, і кожны з нас поўны гордасці, што жыве і працуе на карысць совецкай краіны — сваёй сапраўднай радзімы.

— Я — грамадзянін СССР, — вымаўляе кожны з нас з пачуццём велізарнай радасці.

ВСОЛЯК ВЛАДЫСЛАЎ ТЭАФІЛАВІЧ,
настаўнік замежных моў 1-й Брэсцкай польскай няпоўнай сярэдняй школы.

УСПАМІНЫ

Нехта пастукаўся да нас і, пачуўшы запрашэнне — «калі ласка, заходзьце»,— адчыніў дзверы.

— Гэта Маскоўская, дом № 75? — запытаў увайшоўшы.

— Так, — апярэдзіла мяне маці. — А што прымусіла прыйсці да нас у такое дрэннае надвор'е?

— Я вось назначан агітатарам на гэтым участку і хацеў пазнаёміцца з выбаршчыкамі.

Гляджу — хлапец у шынелі. На фуражцы гарыць чырвоная зорка, а на каўнеры — чатыры трохвугольнікі.

Садзімся. Ён частуе нас папіросамі. Брат Філіп бярэ са стала запалкі і адну з іх механічна, па прывычцы рэжа на чатыры часткі, запальвае чвэртку запалкі і падносіць гасцю.

— Хто гэта вас навучыў такому майстэрству? — рассмяяўся баец-агітатар.

— Бяда розум нараджае, — адказаў Філіп старой прыказкай. — Пры панах навучыліся.

— Вы што, мясцовыя? — пытае малодшы камандзір.

— Так, мясцовыя.

— А чым займаліся раней, да вайны?

— Парабкам быў у пана.

— Хату сваю мелі?

— І бацька не меў, і я не пабудаваў.

— А цяпер?

— А цяпер у мяне шаснаццаць кані.

— Гэта ўжо вы жартуеце.

— Зусім не. Працую ўпраўляючым дамамі.

— Калі так, дык зразумела.

Завязалася ажыўленая гутарка. Агітатар зацікавіўся механікай выбараў у былой панскай Польшчы і прасіў нас расказаць некалькі эпізодаў.

— Аб выбарах у сейм або сенат мала мы ведаем, — пачаў расказваць Філіп. — Да выбараў у яго нам было далёка, як да неба. Нам, парабкам, аб гэтым і думаць не прыходзілася. Лепш раскажу, як у валасныя ўпраўленні выбіралі.

— Выбары ў сельскія і валасныя ўпраўленні праходзілі ў нас «планава»! Паліцыя загадзя падрыхтоўвала спіскі выбаршчыкаў і высылала іх у валасць. Каго ў гэтых спісках не было, той павінен быў «ведвацца» на пастэрунку. А ў паліцыі «ведацца» было цяжка! Хто ўжо туды зайшоў, той пасля «зверкі» вяртаўся хворым і доўга адлежваўся. Паглядзіце вось! — прадаўжаў Філіп, паказваючы байцу на выкрыўленыя, худыя пальцы. —Гэта дзвярмі паламалі мне. Паміж пальцамі ўкладалі жалезныя пруты і ціснулі руку.

— У 1930 годзе,—прадаўжаў Філіп прыніжаным голасам, — выбралі мяне людзі ў рэвізійную камісію па рабоча-сялянскаму спіску № 13. І вось, пасля галасавання, пры падліку галасоў я заўважыў, што не аказалася ні аднаго бюлетэня з № 13. Што за ліха? Дзе-ж, думаю, хоць адзін мой ліст. Я-ж кінуў № 13. Што-ж мне скажуць людзі, якія даверылі мне пачэсную справу рэвізіі. Здраднікам назавуць. Пачаў я крычаць: «Не магло быць, панове, давайце, настойваю, нанова звярайце». Зверылі раз. Палічылі другі раз,—наліх лістоў пяма!.. Звяраем бюлетэні, іх аказалася на... трыста семнаццаць болей, чым прагаласавала выбаршчыкаў. Справа ў тым, што урну замянілі. Для падліку прынеслі другую, запоўненую падрыхтаванымі загадзя ў паліцыі бюлетэнямі. —Гэта недапушчальна, гэта абман,—крычаў я. Мяне схапілі і адвялі да каменданта.

— Падпішы! — закрычаў камендант, — а то не выйдзеш адсюль.

— Да вашага агіднага абману не прыкладу сваёй рукі,—быў мой адказ. Тады два паліцыянты схапілі мяне за правую руку і пацягнулі да дзвярэй. Хрусцелі мае пальцы, прыціснутыя цяжкімі, акаванымі жалезам, дзвярмі. У вачах пацямнела... Камендант выскаліў свае залатыя зубы і запытаў: «А цяпер, што, падпішаш?...»

Мы бачылі, як у Філіпа затрэсліся губы. Я глядзеў на малодшага камандзіра-агітатара, які прыйшоў пагутарыць з намі, і думаў, як цулоўна змянілася жыццё.

ІВАН ДЗЯМ'ЯНАВІЧ РУДЧЫК,
эканаміст брэсцкай абласной канторы «Заготзярно».

НІКАЛАЙ СІДАРУК

I.

...з вуліцах невялікага французскага ...а ў Латарынгіі адзінока блукаў малады чалавек. Ад асенняга холаду яго ...івала лёгкае патрапанае і залатанае ...ю. Цэлы дзень ён блукаў па рабочай ...аіне, сам добра не ўсведамляючы на...а. Проста для таго, каб забыцца, рас...ь цяжкі сум.

...ко цямнела, а ён усё яшчэ хадзіў па ...ых вулачках, міма тусклых вітрын, ...дамоў, пад кожным дахам якіх ха...ца галеча, сум і безвыходнасць. Гэ... дамы — інтэрнаты рабочых жалеза...ых шахт. Заўтра яны апусцеюць — рабочыя зволены, выгнаны на вуліцу. ...ад рабочай ускраінай велізарнай цяж... свінцовай хмарай навісла асенняя ... Фігура маладога чалавека злілася ...мрай. Ён ушоў на аголены скверык, ...на лаву і доўга бессэнсоўным позір... глядзеў на мільгаючыя ў далечыні ...ечыкі.

...Перад 24-гадовым маладым чалавекам ...аем Сідаруком адна за адной пра...валі карціны яго жыцця, і ўсё больш ...одвала ім пачуццё безвыходнасці.

...далёкай, закінутай сярод лясоў і па... беларускай вёсцы ў Польшчы яго да...огі чакаюць маці, сёстры. У кішэні ляжыць іх апошняе пісьмо. Яны пішуць, што ...ліжаецца зіма, грошай няма, каб нават ...мантаваць вокны. Ураджай на пясча... кавалку зямлі быў дрэнны і хлеба ...ўсю зіму не хопіць.

...Малады чалавек акуратна перасылаў ...еры заработаныя грошы, але цяпер ужо ...ьш дапамагаць не зможа. Ён зноў бес...цоўны. Зноў. Беспрацоўе змрочнай ...ню гоніцца за ім з самых дзіцячых ... Ледзь яму споўнілася 13 год, як ён— ...селяніна-бедняка з вёскі Міневічы, ...сокаўскага раёна, Брэсцкай вобласці.— ...шоў батрачыць па заможных дварах: ...віў жывёлу, вазіў гной, вартаваў ураджай. Праходзіў летні сезон — яго выганялі на вуліцу. Некалькі год ён разам з братам цяслярнічаў на розных пабудовах. Як толькі гаспадары знаходзілі яшчэ больш танную рабочую сілу, яго праганялі. І зноў з клумкам за плячыма ў пошуках работы ён блукаў ад сяла к сялу, ад горада к гораду.

У панскай Польшчы дзесяткі тысяч такіх, як ён, бадзяліся па дарогах краіны. І вось нібы шчасце ўсміхнулася. Паявіліся афішы, якія апавяшчалі аб тым, што французская фірма набірае чорнарабочых для работы на шахтах жалезнай руды ў Латарынгіі. Тысячы абяздоленых з усходніх ускраін польскай дзяржавы паехалі ў чужую краіну шукаць шчасця. Малады чалавек з раніцы да вечара працаваў у шахце. Штурхаў цяжкія ваганеткі, напоўненыя рудой. Млелі рукі, падкошваліся ногі, але ён пераадольваў усё, толькі-б зарабіць на жыццё. Але і гэта шчасце цягнулася нядоўга. Толькі нямногім больш года ён прапрацаваў на шахце і ўжо выгналі. Спачатку знізілі заработную плату, звольнілі адну партыю, затым другую і нарэшце ўсіх астатніх. Людзі разышліся па дарогах, паехалі ў свае краіны.

...Унылым асеннім днём ён вярнуўся на радзіму. Вось і знаёмая прасёлачная дарога. Уперадзе, ля вёскі, здаццю маячыць прыдарожны крыж. Бачны пачарнелыя саламяныя дахі. Марасіць дакучлівы асенні дождж.

І зноў малады чалавек пайшоў шукаць работы. З цяслярскім тапаром ён блукаў ад мястэчка к мястэчку, ад сяла к сялу, наймаўся на чорную работу, капаў ямы, цягаў дровы. Толькі-б пражыць.

II.

Поезд імчаўся ўсё далей на ўсход. Нікалай Сідарук не адыходзіў ад акна вагона. Хутка павінна быць старая граніца, не празяваць-бы, не праспаць.

— Гэта былая граніца, — чуецца з усіх купэ.

Нікалай Сідарук не адрываючыся глядзеў на кожны кусцік, на кожны дом, на ўсё тое, што так быстра мянялася перад вачыма. Вось яна совецкая краіна. Сэрца напаўнялася радасцю. Гэта пачуццё разлівалася па ўсяму целу, бурліла і хвалявала маладога совецкага рабочага. Ён ехаў у Смаленск на курсы камандзіраў транспарта. Якой далёкай марай гэта было для яго на працягу ўсіх яго 33 год жыцця і як рэальна ўсё гэта стала за якіх-небудзь некалькі месяцаў!

Зусім нядаўна ён увайшоў у знаёмае памяшканне канторы брэсцкіх вагонарамонтных майстэрняў. Ён прыходзіў аднойчы сюды прасіць прыняць яго на чорную работу. Чыноўнік, які сядзеў за сталом, важна пакруціўшы вус, запытаў:

— А пан — беларус?

— Так, беларус, — ціха адказаў Нікалай Сідарук.

— На чыгунку нельга, нельга, — тонам, не дапускаючым пярэчання, сказаў чыноўнік.

Цяпер за тым-жа сталом сядзеў новы чалавек — совецкі начальнік майстэрняў.

— Нам трэба многа рабочых, патрэбны людзі розных прафесій.

Назаўтра Нікалай Андрэевіч Сідарук прыйшоў на работу. Ён упершыню ў жыцці ўвайшоў у цэх вялікага прадпрыемства. Можа, у гэту мінуту ён упершыню ў жыцці зразумеў, што азначае ажыццёўленая мара, што азначае радасць працы на свабоднай совецкай зямлі. З велізарнай энергіяй чалавека, доўга шукаўшага да чаго прыкласці свае рукі, ён узяўся за работу.

У першыя месяцы совецкай улады майстэрні атрымалі баявое заданне адрамантаваць некалькі саставаў вагонаў. Калі на сходзе сакратар партыйнага бюро запытаў, хто хоча ўвайсці ў гэту ўдарную брыгаду, першым адгукнуўся Нікалай Сідарук. На працягу месяца, не лічачыся з часам і цяжкасцямі, разам са сваімі таварышамі ён к тэрміну закончыў рамонт вагонаў.

Кожны дзень прыносіў яму многа новага, вялікага. Жыццё станавілася ўсё больш змястоўным і цікавым. Пасля вучобы ў Смаленску на курсах камандзіраў транспарта Нікалая Сідарука назначылі брыгадзірам сталярнага цэха. Сярод 28 чалавек, уваходзіўшых у брыгаду, былі і адстаўшыя. Новы брыгадзір паказваў, як трэба працаваць, ён дапамагаў адстаўшым, і брыгада заўсёды выпускала з рамонту вагонаў больш, чым прадугледжана планам.

Аднойчы ў летні дзень Нікалая Андрэевіча Сідарука паклікалі да начальніка майстэрняў.

— Мы думаем, — сказаў яму начальнік, — паставіць вас майстрам цэха.

— Не, не, не трэба, — запярэчыў Нікалай Андрэевіч, — не здолею кіраваць, баюся.

— Нічога страшнага. У нас усе так пачыналі. Не ўмелі, але навучыліся.

Вось ужо чатыры месяцы як Нікалай Сідарук з'яўляецца майстрам сталярнага цэха вагонарамонтных майстэрняў. Новы майстар уваходзіць ва ўсе дэталі жыцця цэха, расціць новых стаханаўцаў. І цэх з месяца ў месяц перавыконвае план. На дошцы пачоту красуецца партрэт знатнага чалавека вагонарамонтных майстэрняў Нікалая Андрэевіча Сідарука.

— Азірнешся на свой шлях, — гаворыць малады майстар, — і здаецца ў сне, у казцы усё адбываецца. За адзін год я дасягнуў больш, чым раней за 33 годы. Я заўсёды думаю, што мне трэба многа працаваць, каб аддзякаваць партыі Леніна—Сталіна за тое, што яна вывела нас на светлы шлях жыцця.

Гэта шчырыя словы чалавека, які адчуў у юныя годы, што азначае цяжар жыцця рабочага ў капіталістычнай краіне. Як і мільёны такіх-жа юнакоў, ён паўтараў: «Няшчасце быць маладым».

Нікалаю Андрэевічу Сідаруку 34 годы. З поўным правам совецкага грамадзяніна ён гаворыць зараз:

— Шчасце быць маладым у совецкай краіне.

Яго, перадавога совецкага рабочага, калектыў галоўных вагонарамонтных майстэрняў станцыі Брэст-Палескі аднадушна вылучыў кандыдатам у дэпутаты абласнога Совета дэпутатаў працоўных. Яго кандыдатура зарэгістрыравана для балатыроўкі па Чыгуначнай выбарчай акрузе № 9.

Н. ГАСМАН.

На здымку: тав. Сідарук (справа) дае ўказанні стаханаўцу сталярна-механічнага цэха тав. К. Ф. Галенюку.

Фото І. Казловіча.

ЗА РУБЯЖОМ

Англа-германская вайна

Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 23 лістапада. (ТАСС). Германскае Вярхоўнае камандаванне паведамляе: «У ноч на 22 лістапада германская авіяцыя прадаўжала свае аперацыі супроць Лондана і зноў прадпрыняла налёты на Бірмінгам, Ковентры, Брыстоль і Саутгемптон. Удзень прадаўжаліся налёты на Лондан, Брайтон і іншыя важныя ў ваенных адносінах аб'екты. У Цэнтральнай Англіі бомбы былі скінуты на некалькі аэрадромаў. У ангарах і схованках узніклі пажары. Моцнай бамбардыроўцы падвергліся таксама [illegible] пабудовы ў Паўднёва-Усходняй Англіі і каля Лінкальна. На моры германская авіяцыя нанесла цяжкія пашкоджанні двум грузавым суднам. Англійскія самалёты ў ноч на 23 лістапада зноў падвергалі бамбардыроўцы жылыя кварталы ў Заходняй Францыі і Заходняй Германіі. Узнікшыя пажары былі хутка ліквідаваны. Забіта 7 і ранена каля 20 чалавек. Збіт адзін англійскі бамбардыроўшчык; германская авіяцыя таксама страціла адзін самалёт».

БЕРЛІН, 23 лістапада. (ТАСС). Як перадае германскае інфармацыйнае бюро, учора вечарам германская авіяцыя зрабіла з вялікім поспехам новы налёт на Бірмінгам. У горадзе ўзніклі пажары. [illegible] рух транспарту. Многа заводскіх памяшканняў разбурана.

У часе налёту ў ноч на 23 лістапада ў Бірмінгаме былі скінуты бомбы ўсіх калібраў на ваенныя заводы, якія яшчэ не паспелі аднавіцца ад ранейшых бамбардыровак. Каб затрудніць дзеянне англійскай зенітнай артылерыі, [illegible] асобныя бамбардыроўшчыкі [illegible]. У часе гэтага налёту [illegible] аб'екты, размешчаныя на паўднёвы ўсход ад Лондана.

Англійскія паведамленні

ЛОНДАН, 23 лістапада. (ТАСС). Міністэрства авіяцыі паведамляе, што ў ноч на 23 лістапада англійскія самалёты [illegible] аб'екты ў Германіі.

Непрыяцельская авіяцыя скінула учора бомбы на [illegible] з суседніх з Лонданам графстваў і адзін з гарадоў Паўднёва-Усходняй Англіі. [illegible] жылыя дамы. Колькасць ахвяр невялікая. Збіты два германскія бамбардыроўшчыкі.

У ноч на 23 лістапада германскія самалёты скінулі бомбы ў заходняй частцы Цэнтральнай Англіі. Разбурана многа будынкаў. Ёсць забітыя і раненыя. [illegible]

[illegible] Налёт на Лондан і гарады ў раёне Мерсей і Паўночнай Англіі не выклікалі страт. Колькасць ахвяр невялікая.

ЛОНДАН, 23 лістапада. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае, што англійскія самалёты [illegible] Паўночным моры, праліве Ла-Манш, у Атлантычным акіяне, у раёне Каттегат і Скагерак і каля ў Кільскім канале.

Учора з самага раніцы самалёты англійскай берагавой абароны зрабілі налёт на [illegible] у Ставангеры. Бамбардыроўка выклікала вялікія пажары [illegible].

Грэка-італьянская вайна

НЬЮ-ЙОРК, 23 лістапада. (ТАСС). Паводле паведамленняў амерыканскага друку, [illegible] грэчаскія войскі ўступілі учора ў 5 гадзін [illegible] у Корчу. [illegible]

Пры адступленні італьянцы вывезлі з Корчы значныя ваенныя запасы. Грэчаская кавалерыя і браніраваныя аўтамабілі праследуюць адступаючыя часці на поўнач ад горада. [illegible]

[illegible] адзін італьянскі перадавы пост, ізаляваны. У заходнім сектары пяхота перарэзала дарогу на Аргіракастрон.

Грэкі працягваюць наступленне на Пагранец і возера Охрыда. [illegible]

Грэчаская кавалерыя занята ўпэўнена ў раёне гор Морава, Іван-гара, дзе грэкі [illegible]

ВАЙНА Ў БАСЕЙНЕ МІЖЗЕМНАГА МОРА І Ў АФРЫЦЫ

РЫМ, 23 лістапада. (ТАСС). Італьянскае камандаванне перадае: «На грэчаскім фронце нашы войскі [illegible]»

[illegible]

НЬЮ-ЙОРК, 23 лістапада. (ТАСС). Як паведамляе амерыканскі друк, Корча была захвачана [illegible]

[illegible]

ЛОНДАН, 23 лістапада. (ТАСС). Як афіцыйна паведамляецца, англійская авіяцыя [illegible] Тэпелене (Албанія) [illegible]

У ноч на 21 лістапада англійскія самалёты бамбардыравалі Бенгазі, [illegible]

Далучэнне Румыніі да пакта трох дзяржаў

БЕРЛІН, 23 лістапада. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае наступнае паведамленне: «23 лістапада міністр замежных спраў Германіі Рыбентроп, [illegible] Румыніі генерал [illegible] падпісалі пратакол аб далучэнні Румыніі да пакта трох дзяржаў, заключанага 27 верасня 1940 года паміж Германіяй, Італіяй і Японіяй. У гэтым пратаколе сказана: «Урад Германіі, Італіі і Японіі, з аднаго боку, і Урад Румыніі, з другога боку, [illegible]»

Артыкул 1-шы. Румынія далучаецца да трохбаковага пакта, падпісанага Германіяй, Італіяй і Японіяй 27 верасня 1940 года ў Берліне.

Артыкул 2-гі. [illegible]

Артыкул 3-ці. [illegible]

ВАЕННАЕ СТАНОВІШЧА Ў ТУРЦЫІ

АНКАРА, 23 лістапада. (ТАСС). Анатолійскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе: «Совет міністраў [illegible] ваеннага становішча ў Турцыі [illegible] на адзін месяц у вілаетах: Стамбульскім, Кыркларэлі, Эдырне, Тэкірдаг, Чанакале і [illegible]».

Забастоўкі на ваенных заводах ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 23 лістапада. (ТАСС). Газеты паведамляюць аб забастоўцы 7.500 рабочых на прадпрыемствах фірмы «Алюмініум кампані оф Амерыка», каля Пітсбурга. У выніку спынілася вытворчасць [illegible], ідучага для ваенных самалётаў і палявых кухань. Рабочыя патрабуюць прызнання профсаюза.

Прадаўжаецца забастоўка ўваходзячых у кангрэс вытворчых профсаюзаў 5.200 рабочых на заводах кампаніі «Вальты Эйркрафт» у Паўднёвай Каліфорніі. Забастоўка затрымлівае вытворчасць трэніровачных самалётаў для амерыканскай арміі, а таксама знішчальнікаў для Англіі.

Учора ў Сіракузах (штат Нью-Йорк) на заводах кампаніі «Крусібл стыл» закончылася трохдзённая забастоўка 2.300 рабочых профсаюза сталеліцейнай прамысловасці, уваходзячага ў кангрэс вытворчых профсаюзаў. Кампанія згадзілася пачаць перагаворы аб павышэнні зарплаты і аб паляпшэнні ўмоў працы.

ДА ДНЯ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

У сталіцы БССР пачалася падрыхтоўка да Дня Сталінскай Канстытуцыі — знамянальнай даты ў жыцці ўсяго совецкага народа.

Мінскі гарком КП(б)Б зацвердзіў спецыяльны план мерапрыемстваў па падрыхтоўцы да дня 5 снежня.

З 20 лістапада па 1 снежня на прадпрыемствах горада арганізуецца грамадская праверка ходу выканання Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 26 чэрвеня. Вынікі праверкі будуць абмяркоўвацца на агульных сходах рабочых.

У бібліятэках, клубах, чырвоных кутках наладжваюцца выстаўкі, фотавітрыны, прысвечаныя Сталінскай Канстытуцыі.

З 25 лістапада на ўсіх прадпрыемствах, ва ўстановах, навучальных установах і на былых выбарчых участках горада будуць арганізаваны гутаркі і даклады аб чацвертай гадавіне Сталінскай Канстытуцыі.

З 4 па 6 снежня на прадпрыемствах, ва ўстановах і навучальных установах будуць праведзены мітынгі і ўрачыстыя сходы. 5 снежня адбудзецца ўрачысты сход партыйных, совецкіх і грамадскіх арганізацый горада сумесна з прадстаўнікамі воінскіх часцей.

„Пытанні ленінізма" І. Сталіна на беларускай мове

Рэдакцыя палітычнай літаратуры Дзяржаўнага выдавецтва пры СНК БССР выдала на беларускай мове выдатны твор І. В. Сталіна «Пытанні ленінізма». Пераклад зроблен з адзінаццатага рускага выдання.

Кніга выдана тыражом у 8.000 экземпляраў, на добрай паперы і з добрай вокладкай. Кошт кнігі 3 руб. 50 кап.

Хойніцкія вінаградары

ХОЙНІКІ. Садоўнік-вопытнік калгаса ім. Дзяржынскага тав. Багінскі 5 год таму назад упершыню вырасціў некалькі кустоў вінаграду. Па яго прыкладу вінаград сталі разводзіць і іншыя вопытнікі-калгаснікі. Сёлета 12 калгасаў збіралі ўраджай вінаграду.

Калгасы «Чырвоны сцяг», «Чырвоны араты» і «Пралетарый» выручылі ад продажу вінаграду па 3 тысячы рублёў. У будучым годзе плошчу сваіх вінаграднікаў яны значна расшыраць. Калгас «Чырвоны сцяг» загатовіў для пасадкі больш 2 тысяч чаранкоў.

На калгасных палях раёна паспяхова выспявае не толькі вінаград, але таксама кавуны і дыні. Удзельнік Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі, агароднік калгаса «Комунар» Станіслаў Бенецкі ўжо другі год атрымлівае высокія ўраджаі кавуноў. За рэалізацыю іх у калгасную касу сёлета паступіла 8,5 тысячы рублёў. (БЕЛТА).

Калгаснік выйграў піяніна

МАГІЛЁЎ, 23 лістапада. (БЕЛТА). Працоўныя горада і раёна штодзённа прад'яўляюць у ашчадныя касы для аплаты білеты 14-й латарэі Асоавіяхіма, на якія прыпалі выйгрышы.

Калгаснік сельскагаспадарчай арцелі «Чырвоны сцяг», Вендаражскага сельсовета, Магілёўскага раёна, тав. Васільеў на трохрублёвы білет (серыя 25436, нумар білета 102) выйграў піяніна.

Рэдкая аперацыя

МАГІЛЁЎ, 23 лістапада. (БЕЛТА). У хірургічнае аддзяленне гарадской бальніцы тры дні таму назад прывезлі трохтыднёвае дзіця з моцнымі апёкамі цела. Прадукты разлажэння абпаленай паверхні ўпітваліся ў кроў, атручваючы арганізм. Усе прынятыя меры лячэння не давалі патрэбных вынікаў. Тады кансіліум урачоў рашыў папрабаваць метад пераліванія крыві. Хірург тав. Гінзбург выдатна выканаў складаную аперацыю. Дзіцяці пераліта 60 кубічных сантыметраў кансерваванай крыві.

Пераліванне крыві дзіцяці ва ўзросце трох тыдняў — рэдкі выпадак у медыцынскай практыцы.

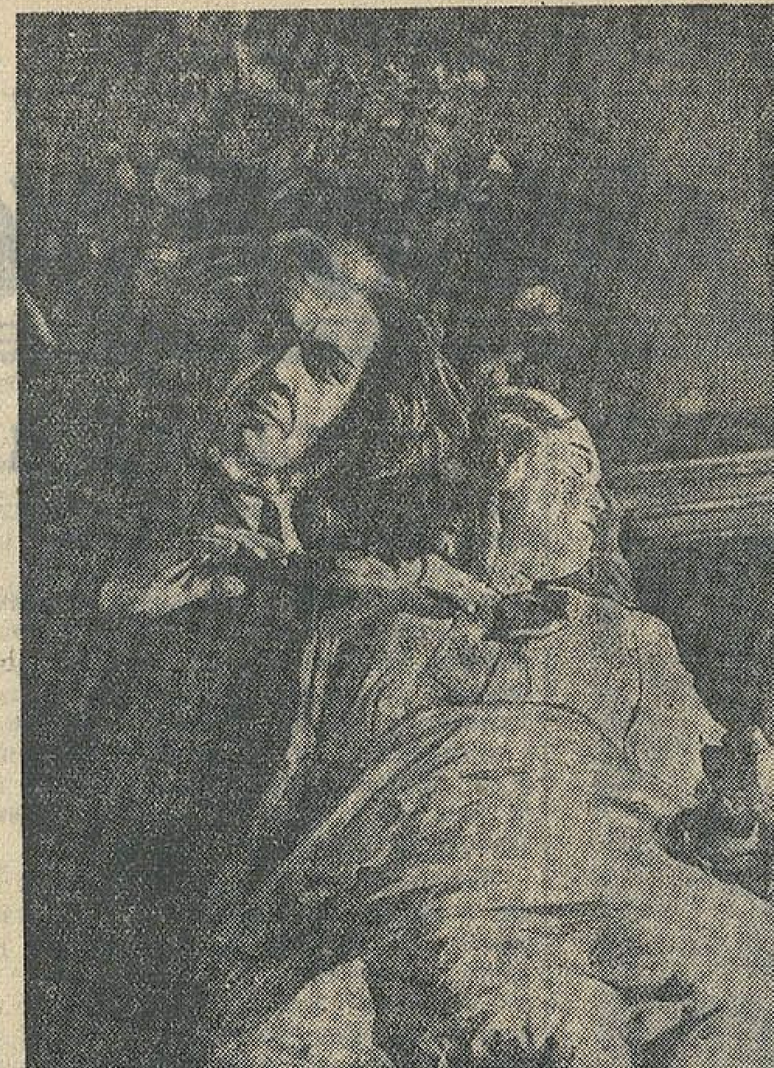

Прэм'ера оперы «Трыльбі» ў Дзяржаўным ордэна Леніна вялікім тэатры оперы і балета БССР. На здымку: фінал оперы. У ролі Свенгалі — артыст В. І. Таланкін, у ролі Трыльбі — заслужаная артыстка БССР В. М. Малькова.
Фото М. Савіна. (Фотахроніка БЕЛТА).

ПРЭМ'ЕРА ОПЕРЫ „ТРЫЛЬБІ"

Учора Вялікі дзяржаўны ордэна Леніна тэатр оперы і балета БССР паказаў гледачу сваю новую прэм'еру — оперу кампазітара Юрасоўскага «Трыльбі».

Пастаноўку ажыццявіла малады рэжысёр, ордэнаносец Ольга Барысевіч.

Афармілі спектакль маладыя мастакі тэатра Масленікаў, Кульваноўскі і Рытаў.

Дырыжыраваў операй заслужаны дзеяч мастацтваў ордэнаносец Н. Б. Грубін.

Галоўныя партыі выконвалі народная артыстка БССР ордэнаносец Млодэк, заслужаныя артысты БССР ордэнаносцы Дзянісаў, Балоцін, Мурамцаў, якіх гледачы цёпла сустрэлі.

Сесія Акадэміі навук, прысвечаная Фрыдрыху Энгельсу

У азнаменаванне 120-годдзя з дня нараджэння Фрыдрыха Энгельса 30 лістапада ў Мінску адкрываецца сесія Акадэміі навук БССР.

Даклад на тэму «Энгельс — мысліцель і барацьбіт» зробіць акадэмік С. Я. Вальфсон. Будуць заслуханы таксама даклады акадэміка А. М. Панкратавай на тэму «Маркс—Энгельс аб Расіі», акадэміка В. Н. Перцава — «Энгельс аб паходжанні сям'і, прыватнай уласнасці і дзяржавы», акадэміка В. Н. Лубяка — «Эканамічныя работы Энгельса».

Даклады «Энгельс і тэорыя пазнання», «Энгельс і прыродазнаўства», «Маркс—Энгельс аб нацыянальным пытанні», «Маркс—Энгельс і літаратуразнаўства» зробяць навуковыя работнікі тт. Ільюшын, Туравец, Левін і Гутараў. (БЕЛТА).

400 заяў

Некалькі дзён назад у Мінску пачаўся прыём заяў у спецыяльную сярэднюю школу ваенна-паветраных сіл. Штодзённа ў гарадскі аддзел народнай асветы прыходзяць дзесяткі школьнікаў 8, 9 і 10-х класаў. Яны падрабязна распытваюць аб умовах прыёму, патрабаваннях, прад'яўляемых школай, і інш.

У сваіх заявах юныя патрыёты нашай радзімы выказваюць сваё гарачае жаданне абучыцца лётнаму майстэрству.

Усяго ў гарадскі аддзел народнай асветы паступіла каля 400 заяў. Зараз ідзе вялікая падрыхтоўка да прыёму. Падабрана ўжо мандатная камісія, выкладчыцкі састаў па спецыяльных прадметах і т. д.

Для спецыяльнай сярэдняй школы ваенна-паветраных сіл у Мінску адведзена адно з лепшых памяшканняў горада — чатырохпавярховы будынак 21-й Сталінскай школы на Совецкай вуліцы. Тут абсталёўваецца ваенна-авіяцыйны кабінет, лабараторыя і іншыя падсобныя памяшканні.

Заняткі ў спецыяльнай школе пачнуцца 2 студзеня. 27 лістапада пачне працаваць мандатная камісія па прыёму ў школу.

Цыклы канцэртаў класічнай музыкі

Дзяржаўная кансерваторыя БССР праводзіць вельмі важнае мерапрыемства— два цыклы канцэртаў класічнай музыкі— адзін сіламі студэнтаў, другі—сіламі педагогаў. Канцэрты праводзяцца ў зале кансерваторыі і прадназначаны для шырокай аўдыторыі.

У праграме канцэртаў—музыка заходне-еўрапейскіх і рускіх класікаў—Баха, Бетховена, Глінкі і інш. У канцэртах, апрача студэнтаў, удзельнічаюць заслужаныя артысты БССР Аміток, Бяссмертны, Бергер, Клумаў, заслужаны дзеяч мастацтваў Зільберберг, дацэнт Шэршэўскі, лаўрэат Усесаюзнага конкурса Власаў і інш.

Для ўдзелу ў канцэртах запрашаюцца лепшыя вакалісты опернага тэатра. 18 лістапада з вялікім поспехам прайшоў канцэрт, прысвечаны М. І. Глінкі. 7 снежня адбудзецца чарговы канцэрт цыкла.

ПІЛЬНАСЦЬ

22 лістапада, робячы чарговы абход свайго ўчастка, пуцявы абходчык 11-га акалодка 8-й дыстанцыі пуці Заходняй чыгункі тав. Петрусевіч на ўчастку Мінск—Радашковічы ўбачыў лопнуўшы рэльс. У гэты час у далечыні паказаўся таварны поезд. Быстра абгарадзіўшы лопнуўшы рэльс, тав. Петрусевіч пабег насустрач поезду, даючы сігналы астаноўкі.

Дзякуючы своечасова прынятым мерам, немінучае крушэнне было прадухілена. Выкліканая брыгада змяніла рэльс.

За праяўленую пільнасць кіраўніцтва 8-й дыстанцыі пуці аб'явіла тав. Петрусевічу падзяку і выдала грашовую ўзнагароду.

(БЕЛТА).

Ход лесазагатовак і вывазкі па трэстах Наркамлеса БССР на 20 лістапада (у тысяч кубаметраў)

Трэсты	Загатоўкі: Квартальны план	Загатоўкі: Працэнт выканання	Вывазка: Квартальны план	Вывазка: Працэнт выканання
Мінлеспром	668	22,9	588	16,4
Моглеспром	350	36,0	410	22,5
Мозлеспром	383	26,3	348	27,1
Беластоклеспром	585	10,8	340	13,5
Навагрудлеспром	700	13,1	410	10,4
Вілейлеспром	450	16,8	280	16,2
Палеслеспром	643	12,3	217	17,2
Усяго па Наркамлесу	3.786	18,5	2.600	17,7

ШАХМАТЫ

Зімовы конкурс рашэнн

Задача № 1.

М. КАПЛАН (Хойнікі, БССР

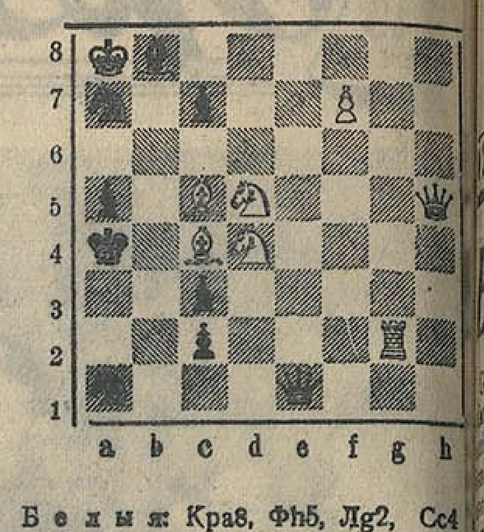

Белыя: Кра8, Фh5, Лg2, Сс4 Кd4 і d5, пf7 (8).

Чорныя: Кра4, Фе1, Сb8, Ка пп: а5, с2, с3, с7 (9).

Белыя пачынаюць і даюць мат у ... хады.

Прыведзенай задачай маладога ... ста мы пачынаем «Зімовы конкурс ... няў», ідучы насустрач пажаданням ... «Звязды».

У конкурс увойдуць задачы, эцюды ... цы партый, прычым будуць дэман... вацца і лепшыя творы конкурса ск... задач (гл. «Звязду» за 17 лістапада).

Умовы конкурса рашэнняў:

Прымаць удзел у конкурсе могуць ... тачы «Звязды», а таксама шахматныя секцыі бюро фізкультуры калгасаў, п... емстваў.

За рашэнне двухходовых задач залі... 1 ачко, за рашэнне трох- і шматходо... дач, а таксама эцюдаў — два ачкі. ... бочныя» (неаўтарскія) рашэнні зал... такая-ж колькасць ачкоў.

Па конкурсу ўстанаўліваюцца прэмі... 7 прэмій рэдакцыі «Звязды» (ша... кнігі) — за індывідуальныя рашэнні. 3 спецыяльных прэмій Камітэта п... вах фізічнай культуры і спорта пры БССР (10 камплектаў лыж, абсталява... баскетбольнай і валейбольнай пляц... для лепшых шахматных секцый кал... фізкультуры — удзельнікаў конкурса.

Рашэнні пасылаць па адрасу: гор. Совецкая, 49, рэдакцыі «Звязды». Н... матны конкурс.

Пры рашэнні двухходовай задачы абмяжоўвацца паведамленнем толькі ... ходу белых. Пры рашэнні трох- і ш... вых задач, эцюдаў і пазіцый неабхо... сылаць усе асноўныя варыянты, в... чыя з магчымых абаронных ходаў ч...

Тэрмін адсылкі рашэнняў не абмяж... ца да асобнага паведамлення. Але р... для высвятлення колькасці ўдзельнікаў ... са, просім выслаць рашэнне першай ... чы адразу-ж, з пазначаннем адраса. У ... шым можна, па жаданню, групірава... два-тры рашэнні.

ПІСЬМО МАСКОЎСКІХ ШАХМАТЫ...

Група вядомых маскоўскіх жанчын... тыстак (О. Рубцова, Н. Блукет, О. ... ская і інш.) звярнулася ў рэдакцыю «64» з пісьмом, у якім узнімае пыт... паляпшэнні работы сярод жанчын-ш... стак.

Многія секцыі мясцовых камітэтаў ... туры ўвусім прыпынілі работу сярод ... дзякуючы чаму за апошні час назіра... рост, а зніжэнне кваліфікацыі шахм... Аўтары пісьма прапануюць рэгулярна... дзіць першынствы калектываў, спар... таварыстваў, гарадоў, рэспублік, арга... рэгулярную планавую вучобу шахмат...

«Але шахматысткам, — гаворыцца ... ме, — не трэба абмяжоўвацца толькі ... чымі спаборніцтвамі. Трэба часцей і... агульных турнірах, не баючыся м... паражэнняў, робячы з іх карысныя ... ўрокі...

Мы заклікаем усіх шахматыстак ... разгарнуць работу сярод жанчын, пал... свае веды, дапамагаць росту маладых... ючы свой вопыт пачынаючым».

Слова за шахсекцыямі і Камітэтамі ... вах фізкультуры і спорта, ды і з... шахматысткамі БССР, якія, на жаль, ... праяўляюць дастатковай грамадскай ... тывы ў развіцці любімага спорта.

ПАВЕДАМЛЕННІ

25 лістапада, у 12 гадзін дня, ... ме партыйнай асветы (малы зал) ... дуцца чарговыя заняткі Марксіс... нінскага Універсітэта пісьменнік... тыстаў і кампазітараў.

На занятках будуць прачытан... ступныя лекцыі: 1) Маркс — Эн... асновапаложнікі навуковага соц... Чытае тав. Саевіч. 2) Аб пах... жыцця на зямлі. Чытае тав. Годне...

***

У сувязі са змяненнем графіка ... ных дзён на прадпрыемствах, заня... мінара сакратароў пярвічных пар... зацый з панядзелка пераносяцца ... торак.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУ...

Першы Беларускі дзяржаўны ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга драматычны тэатр.
24 лістапада СТРАШНЫ СУД. Пачатак у 8 г. веч.
Каса—з 2 г. дня. На калектыўных заяўках прадастаўляецца скідка.

Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР
24 лістапада раніцай СУЛАМІФ. Пачатак у 12 г. дня.
24 лістапада вечарам ЗА АКІЯНАМ. Пачатак у 8 г. 30 м. веч.

Кінотэатр «Чырвоная зорка» МУЗЫКАЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ

Кінотэатр «Радзіма» 24/XI ШУКАЛЬНІКІ ШЧАСЦЯ. З 25/XI — МАЁ КАХАННЕ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал» «СОРОЧИНСКАЯ ЯРМАРКА»

Кінотэатр «Спартак» КАСТУСЬ КАЛІНОЎСКІ

Дзіцячы кінотэатр МІНІН І ПАЖАРСКІ

Кінотэатр «Навіны дня» 1. «Белые ночи» (кінанарыс) 2. Саюзкіножурналы №№ 100 і 101. 3. Журнал «Піонерия» № 14.

ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ЛЕНІНА ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР
24 лістапада. Прэм'ера.
ТРЫЛЬБІ
Опера ў 5 карцінах. Музыка ЮРАСОЎСКАГА. Пачатак у 8 г. 30 м. веч.

Кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"
з 25 лістапада
НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ,
ПЯТЫ АКІЯН
Аўтары сцэнарыя: А. СПЕШНЕЎ, А. ФІЛІМОНАЎ. Рэжысёр І. АНЕНСКІ. Аператар В. ОКУЛІЧ. Кампазітар С. ПАТОЦКІ. Тэкст песні Я. РАДЗІОНАВА.
У ГАЛОЎНЫХ РОЛЯХ: артысты-ордэнаносцы А. АБРЫКОСАЎ, І. НОВАСЕЛЬЦАЎ; нар. арт. РСФСР А. ЗУЕВА; артысты Е. ГОРКУША, О. ШАХЕТ, П. АЛЕЙНІКАЎ і інш.
ВЫТВОРЧАСЦЬ КІЕЎСКАЙ КІНОСТУДЫІ.

ДРУКАРНІ імені СТАЛІНА ПАТРАБУЮЦЦА:
ДРУКАРЫ на плоскіх машынах, ПЛАНАВІКІ, РАХУНКОВЫЯ РАБОТНІКІ, ПАДСОБНЫЯ РАБОЧЫЯ, РАБОТНІКІ ПАЖАРНА-ВАРТАВОЙ АХОВЫ.
Звяртацца ў аддзел кадраў Пушкінская, 55, Дом друку.

РЭДАКЦЫІ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА» патрабуецца КУР'ЕР
Звяртацца: Совецкая, 49, 3 паверх, пакой 12.

МЯНЯЮ КВАТЭРУ в 2-х пакояў і кухні ў Магілёве на кватэру ў Мінску. Даведацца ў Мінску — Совецкая, 164, 3 корпус, 9 пакой, Бакшанская, в 10 г. веч.

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ФІЛАРМОНІЯ
(памяшк. клуба імені Сталіна)
30 лістапада
АДКРЫЦЦЁ КАНЦЭРТНАГА СЕЗОНА 1940—41 г.
ПАДРАБЯЗНАСЦІ Ў АФІШАХ.

Беларускі сельскагаспадарчы інстытут ПРАДАЎЖАЕ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ
на 1940/41 вучэбны год на першы курс
ЗАВОЧНАГА АГРАНАМІЧНАГА І ЗООТЭХНІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТАЎ.
Прыём заяў да 1 студзеня.
Іспыты па фізіцы, хіміі і рускай мове—з 1 па 20 студзе...
Заявы падаюцца на імя дырэктара інстытута.
Плата за завочнае абучэнне ўзімаецца згодна пастано... СНК СССР.
АДРАС ІНСТЫТУТА: гор. Горкі, БССР, Беларускі сельскаг... падарчы інстытут, дырэктару інстытута.
За ўсімі даведкамі звяртацца па таму-ж адрасу.
ДЫРЭКЦЫЯ ІНСТЫТУТА.

МІНАБЛАПТЭКАЎПРАЎЛЕННЮ ПАТРАБУЮЦЦА:
НАМЕСНІК ГАЛОЎНАГА БУХГАЛТАРА І СТАРШЫЯ БУХГАЛТАРЫ.
Звяртацца: вул. Горкага, 1; тэлефон 23-610.

БЕЛПОЛІГРАФТРЭСТУ ПАТРАБУЮЦЦА:
МАШЫНІСТКА, СТАРШЫ БУХГАЛТАР І БУХГАЛТАР.
Звяртацца: вул. Пушкіна, ... друку, пакой № 46. Тэлефон 2...

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Мінск, Совецкая, 49. Тэлефоны рэдакцыі: адказны рэдактар — 20.000 (камутатар), дадатковы — 102. Прыёмная рэдактара — 2-13-52. Намеснік адказнага рэдактара — 2-51-88. Адказнага сакратара — 2-13-53. Намесніка адказ... сакратара 2-24-12. Сакратарыята — 2-39-55. Аддзелаў: заг. партыйнага аддзела — 2-18-46. Літработнікаў — 2-13-56. Заг. аддзела прапаганды і агітацыі — 2-51-89. Заг. эканамічнага аддзела — 2-08-30. Літработнікаў — 2-15-56. Літработнікаў па літаратуры і мастац... школах і ваенна-фізкультурнай рабоце — 2-18-85. Унутранай інфармацыі — 2-13-99. Аддзела рабселькораў і пісем працоўных — 2-08-44 і 2-18-45. Заг. выдавецтва — 2-13-58. Бухгалтэрыі выдавецтва і аддзела аб'яў — 2-13-60. Выпускаючага — 2-47-68. Карэктарскай — 2-1...

У4586. Мінск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. М., М., Ш.